

CABİR ALBANTÜRK

ÜÇÜNCÜ
NÖQTƏ

Tanrı rızası,

Türk ruhu,

Tarix sorağı

84/5.42
46-50

CABİR ALBANTÜRK

ÜÇÜNCÜ
NÖQTƏ

92/1

TANRI RİZASI,

TÜRK RUHU,

TARİX SORAĞI

Rəyçi: **Fikrət Sadıq,**
Dövlət mükafatı lauriati,
A.Y.B-nin poeziya üzrə məsləhətçisi.

Redaktor: **Nəsimi Şərifxanlı,**
Filoloq-jurnalist, V.H.P. SŞ-nin üzvü.

Cabir Albantürk (Ağabəylu Cabir Səbrullah oğlu)

Üçüncü nöqtə

Bakı, Qanun, 2010, 120 səh.

"Gülüstan", "Məcməüs-şüəra", "Ay işığı" ədəbi məclislərinin üzvü, "Qoroskop", "Vətəndaş həmrəyliyi" və "Türküstən" qəzetlərinin bölgə yazarı, "Qədim Alpan və Albanlar", "Yaralı Varlığımız" kitablarının müəllifi istedadlı şair-publisist Cabir Albantürkün bu üçüncü bölgə yazarı, "Qədim Alpan və Albanlar", "Yaralı Varlığımız" kitablarının müəllifi istedadlı şair-publisist Cabir Albantürkün bu üçüncü kitabının müxtəlif mövzularda qələmə aldığı şeir və məqalələri toplamılmışdır.

Q 1500005104
AB 022051

Az2
© Qanun, 2010
© C.Albantürk

"ÜÇÜNCÜ NÖQTƏYƏ" YEDDİ NƏFƏSLİK

"Tariximizin, dinimizin, ədəbiyyatımızın təbliğçisi. Vətənimizin, millətimizin, dövlətimizin duaçısı. Milli, islami düşüncəmizin və milli kimlik şüurumuzun daşıyıcısı. Habelə qeybi sırlarımızın dilmənci olan tanınmış şair-publisist Alpoğlu Cabir Albantürkün geniş diapazonlu yaradıcılığı təqdirəlayıqdır."

**Fikrət Sadıq
Prezident təqaüdçüsü, şair.
20.11.2009**

* * *

"Əllillərin Ümumrespublika yaradıcılıq baxış-müşabiqəsindən tanıdığım, dinlədiyim şeirlərinin bəzən

anlaşılmaz, mücərrəd alınsa da - fikir-məna yükü daşımayan misrasını görmədiyim, hər müsabiqədə qaliblər sırasında mükafat təqdim etdiyim, dözsən, axracan dözsən şair kimi tanınacaqsan söylədiyim Cabir Albantürkə yeni kitablarını görmək arzusu ilə..."

Fikrət Qoca
Xalq şairi AYB katibi.

27.11.2007

* * *

"Türk-alpan tarixinin dəyərli araşdırıcısı, Türk-islam dünyasının əqidəli təəssübkeşi, bütöv Azərbaycan sevdalısı, şair dostum Cabir Albantürkə Türkün yeni intibahını görəcəyimizə, bütöv Azərbaycanımızi quracağımıza dərin inamlı yaradıcılıq uğurları arzulayıram".

Sabir Rüstümxanlı
Xalq şairi, millət vəkili DAK həmsədri.

22.09.2007

"Allahsevərlik, vətənsevərlik, millətsevərlik bu yazıların ruhu, məğzi, qayəsidir; Qələmi iti, hafizəsi güclü, əqidəsi sabit, bir az da tərs adamdır; Siyasətçi olmadığı halda bəzi ideoloji məsələlərə qarışır, bəzi reallıqdan uzaq fikirlər söyləyir; Cabirin təsbehvarı üzün cümlələrlə dolu məqalələrindən sərbəst və mənsur şeirləri, zənnimcə, daha uğurludur".

Şahin Fazıl
Tarixçi professor, qəzəlxan şair.
03.09.2006

* * *

"Özizim Cabir Albantürk! Mən sizi poeziyada ciddi axtarışlar aparan, əsasən işığın ucunu tapan, eyni zamanda bu yolla Allaha yaxınlaşan və oxucularını da bu istiqamətə yönəltməyi bacaran bir qələm adəmi, istedadlı şair kimi tanıyıram".

Naməddin Mirzəxanlı
Yazıcı-jurnalist,
AMİ Quba filialının müəllimi
15.04.2006

"Şairliyi şəxsiyyətinin tərkib hissəsi, yazıları obrazlı düşüncəsinin tablosu, cəsarəti Türk Ruhunun təpəri, səmimiyyəti Tanrı töhfəsinin cilvəsi olan Cabir Albantürk yaradıcılığı ilə tarixi dünənimizi yarlı varlığımızdan keçirib ümidi sabahımıza calayan qədirini bilmədiyimiz bugünüümüzdür".

Adil Mirseyid

Şair, rəssam, sənətşünas,

20.11.2008

* * *

"Cəmiyyətdə dərdlər, nöqsanlar olmasaydı yəqin ki, şairlər bir qədər azlıq təşkil edərdi. Lakin bu fikir Cabir Albantürkə aid deyil. Çünkü Cabir bəy hər bir mövzuda məhz özünəməxsus üslubda sözlərdən, mənalardan, bənzətmələrdən çələng hörmək istədənə malikdir".

Ramin Mahmudov

Millət vəkili V.Əhmədovun köməkçisi

Psixoloq-jurnalist.

26.05.2006

TANRI RİZASI,

TÜRK RUHU, TARİX SORAĞI

Yaratıqlarını yaxşı yola yönəldən Adil Allahın adıyla və bu iş üçün Seçdiklərinə səlavatyla. Elminizin, ədəbiyyatınızın dühalarından da Allah razi olsun ki, əksəriyyəti doğru yoldan sapmamış...

Bədii sözün, obrazlı deyimin təsirini, hörmətini itirdiyi indiki zamanda mənasız, faydasız bir iş gördüyümü bildiyimə görə oxucularıma Rəhman və Rəhim Allahdan bircə bağışlanmamı diləmələrini istədiyimi ön söz olaraq yazmaqla kifayətlənərək mən də Ona hamımızın bağışlanması üçün dua edirəm... Oməllərimizin əsası Tanrı rızası, ən çox ehtiyacımız olan isə bağışlanmadır. Allahın verdiyi istedad, qabiliyyət Allah yolunda, bəşər xeyrinə sərf olunmadıqca Onun razılığını, məğfirətini və mələklərin alqığını, rəhmətini qazanmaq mümkünüsüz. Buyruqlarını sözə bildirən uca Tanrı istəklərimizin də dilə gətiril-

məsini buyurmuş. Amma cızma-qaralarımı nəşr etdirməklə "Kitab" müqəddəsliyinə, sanbalına xələ gətirdiyimə görə Allah, peygəmbərlər, dahilər və oxucular qarşısında üzrxahlığımı bildirirəm. Ulumuzun əzəlliyi, ruhumuzun özəlliyi, qanımızın əsilliyi, dilimizin gözəlliyi, dinimizin özülliyyə və günümüzün xəcilliyi, yarımcıq müstəqilliyi, sonumuzun suallığı, sözümüzün, yazımızın mayasında, canında, vicdanımızın, əxlaqımızın əzabında, sorğusunda yoxdursa söz adamı, Allah bəndəsi müsəlman türk olaraq hər iki dünyamızı itirə bilərik.

Allah-taala hamımızı Xilaskarın zühuruna və Din Gününə hazır olanlardan, Aqibətimizin və Axırətimizin xeyirli olması yolunda çalışanlardan, elmimizi və ədəbiyyatımızı isə mənəvi və cismani sağlamlığımızın qoruyucularından eləsin. Amin.

Müəllif

Mövzuya qayıdırıq...

MİLLİ KİMLİKDƏN BAŞLAYARAQ...

Allahın adıyla başlayıram. Azəriyikmi, azəri türklikləkmü, Azərbaycan türkü, yoxsa "azərbaycanlı"? Quba-Qusar bölgəsində ləzgilər bizə-türk kökənli topluma "moğol", tatlarşa "TÜRK" demiş, özümüz özümüza isə millətlə ümmətin fərqinə varmadan "müsəlman" demişik. Uzaq-yaxın keçmişdə oğuz, alban, tatlar və b. adlar da işlənmişdir. Azərbaycanlı dedikdə türk kökənli bir millət, xalq başa düşülsə də, bura ölkə arazisində yaşayan, bizlərlə dini bir, ad-soyad, adət-anənə, musiqi-geyim oxşarlığı olmaqla yanaşı, anə dili fərqli olan yerli milli azlıqlar, azsaylı xalqlar, etnik qruplar da daxildir: tat, talış, kurd və b. irandilli qruplar: ləzgi, avar, saxur və b. qafqazdilli qruplar. Allahın məsləhət bilib yaratdığı hər bir xalq, dil milli və başəri sərvətdir. Azərbaycanda yaşayan azsaylı xalqların əksəriyyətinin köklü azərbaycanlı olması da

bəllidir. Habelə, deyək ki, Azərbaycanın kənarda qalan Dərbənd, Borçalı, Göyçə, Zəngəzur kimi hissələrinin yerli türk kökənli əhalisi də "azərbaycanlı" adlanır. Hansı ölkədən, haralı olmayı bildirən bu söz tarixi Azərbaycan torpaqlarını əhatə etmək baxımından məğbul sayıla bilər. Amma, müstəqillik dövründə Bütöv Azərbaycanın adını belə tutmadan və türk olmadığını pərdələmək üçün sovet (Stalin) siyaseti yürütəməyə, üstəlik, xəcalət çəkilməli gündə "azərbaycanlı" olmayıyla fəxr etdiyini söyləməyə əsas ola bilməz. Acinacaqlı orasıdır ki, türk kökənli azərbaycanlıyla farskökənli azərbaycanlı bir millət kimi Mesxet (Axis-ka) türkü, cənublu qardaşımız ayrı millət kimi (iranlı, azəri) yazılır. Hələ Türkiyə tarixçilərinin, türkoloqlarının əksəriyyətinin türksevməzlərin sırkıdı Altay nəzəriyyəsini dəstəkləmələrini, Azərbaycan türklərinə "azəri" deməkdə davam etmələrini demirəm. Hansı ölkədə, ərazidə yaşamaqla milli kimlik anlayışı aydınrsa niyə yuxarıda adlarını sadaladığım xalqlar milliyətini azərbaycanlı yazdırmağa məcbur olsunlar, hansı ki, əslində "azərbaycanlı" adlı millət, "azərbayanlı" adında dil yoxdur. Necə ki, Gürcüstanda, habelə ölkədən kənarda yaşayan gürcü və ya abxzaz

"gürcüstanlı" deyil, millət olaraq, gürcüdür (eyni dilin müstəriləşmiş xalqlardan ibarət olsa da), abxzazdır. Bizdə isə tətərlər-dağlılar kimi çox sayılı milli azlıq "azərbaycanlı" yazılır, qonşu Dağıstanda isə azsaylı xalqların da əs adları, dilləri qeyd olunur. Azərbaycanlı adıyla yaranılan bu yalançı, yabançı birlik, çoxluq nəyimizə əsindir axı?!

Əlbət hamımız bir Allahın bəndəsi, bir vətənin vətəndaşı, bir ümmətin üzvü, bir torpağın övünləri. Amma hər kəs özü olmayıncə; Milli kimliyi, dilini, tarixini tanımayınca, bilməyincə heç bir birlikdən, bütövlükdən danışmağa dəyməz. Düşündürməli fəsəfəfləndirici haldır ki, "Hər bir insanın milli mənsubiyyəti onun qürur mənbəyi olmalıdır" (Heydər Əliyev) söyləyənlər də bu millətin milli kimliyini təsvir edən sənədlərin sırasına qoşuldular.

Milli kimlik vətəndaşlıq sənədi olan şəxsiyyət vəsiqəsində yazılmasa da doğum haqda şəhadətnamədə mütləq qeyd olunmalıdır. Habelə, yeni doğulan uşaqların soyadlarını yaş kağızlarına milli soyad sonluqları ilə yazdırmaq asanlaşdırılmalıdır. Milliyyətini "azərbaycanlı" yazdırın (istər siyahıya almada, ya ayıra sənədlərdə), ümumiyyətlə, olmayan bir mənsubiyyəti qəbul edən hər hansı xalqın, milli qrupun təmsil-

çisinin, ya milli mənlik şüuru inkişafdan qalib, ya təcəruiyə ilə barışib, ya da niyyəti yaxşılığa deyil. Çünkü dənindən dənənlə milliyətini danan "mürtəddir" deyiblər. Bu millətdən olmayıb millət adından danışanlar, ona qarşı təhqirəmiz ifadələr işlədənlərin, öz əleyhə bəcər xislətləri ilə millət haqda mənfi rəy yarananları (belələri millət içərisində də az deyil), əsrlər boyu pəşəyanaq, işğal edilərək, didərgin düşərək hələ də ayılmayan, millət ola bilməyən, bu qabalaşan dünyada maddiyyata meyillənən kitabsız (kitab oxumayan) millətimizin ənənəvi təpərsizliyi üzündən, arxadan dəyən zərbələrin kimdən olduğu bilinməyən Vətənimiz qurbət tək... Hamını bir papaq altına yiğib "azərbaycanlı" adlandırınca, öten əsrin əvvəllərində işlədiyi kimi Azərbaycan xalqları adlandırmaq daha doğru olardı... Millətimizin, dilimizin türkəzər adını borpa etmək isə yenə sabahlarımızın sahiblərinin ümidi nə qalacaqdır deyəsən. Türk-müsəlman qanının təmizliyini qorunmadıqca, milli-islami düşüncənin daşıyıcısı olmadıqca, millət-ümmət doğmalığını yaşamağıqca, türk döyüşkənliliyini, islam cihadını yadırğadıqca tariximiz də saxtalaşdırılacaq, sərvətlərimiz də talaşacaq, mənliyimiz də tapdalanacaq və nəticədə arsuz-

jar üzüntüsinə, dərdlər dəlisinə, haramlar hərisinə, həyənatlı hələsinə çevriləcəyik. Ziyalilar, düşünənlər, cəsurular, doğrular tükəndikcə, susduqca milli dövlətinə dəvətlər, istedadları, xarakterləri, şəxsiyyətləri, sərhədləri məhv edən uzunmüddətli dövlətsizlik, müstəmləkəlik dövrünün mirası olan yaltaqların, qışqıcların, əliyəriların, saxtakarların hesabına yaşayın həlli dövlətlər qururlar... Öz əliylə toplaşmaq və etmək haqqı, seçmək və seçilmək imkanı əldindən alınnı "Biz" ola bilməyən milləti boz iqtidardan həba qızı pəz müxalifət ümidsizliyə yuvarlamaqda... Bu milləti Allahdan və övliyyalardan sonra Türk-İslam müdriflərinin mənəvi gücü, Sabir və Tənzilənəməxanılarının Milli Ruhu, Ağanın və Akif Nağının dirnişi, "Qoroskop" və "Qural" qəzetlərinin varlığı, həminlərin və cocuqların duaları... saxlayır sinməqdan, bitməkdən.

Ekimliyimiz, əxlaqımız, axırətimiz düşüncəmizin, mədəniyətimizin, əməlimizin sonucu. Milli mücadiləmiz, idarəətçiliyimiz, təşkilatlarımız milli varlığımızın, həməyliyimizin, iqtisadiyyatımızın təcəssümü olmayıq baxımından ümidi özünü aldatma mərhələsinde... Çünkü mövcud hakimiyyət türkün, müslümanın,

kasıbin, məzlumun hökuməti deyil əsla. Milli möv-cudluğumuzun mənbəyi olan vətənimiz yeddi para, dövlətimiz məsləksiz, müsəlmanlığımız mahiyətini itirməkdə, türklüyüümüz təhlükədə, mənəviyyatımız aşınmaqdə, qeyrətimiz qılılı, ailə təməlləri, aqsaqqallıq kultu dağılmaqdə... Milli, islami, bəşəri ruhiyyəmizi, enerjimizi, müqavimətimizi yüksəltməyi, nizamla-mağrı, yönəltməyi, qorumağı bacarmasaq nə neftimiz, nə mədəniyyətimiz, nə siyasetimiz, nə ordumuz bizi bu xəcillikdən xilas edə bilməyəcək... Nicat yolu-mız soydaş, dindaş, vətəndaş həmrəyliyimizə nail ol-maq, son məqsədimiz millət, vətən, dövlət bütövlü-yümüzü bərpa etmək, milli varlığımız türklüyüümüzü, müsəlmanlığımızı, azadlığımızı qorumaqdır. Dünyanın "ikinci müəllimi" şərqiñ ilk filosofu, Türk-İslam fəlsəfəsinin banisi, "ikinci təlim" nəzəriyyəsinin yaradıcısı, yetkin toplum və ideal cəmiyyət modelini təq-dim etmiş əl-Fərabi ət-Türkidən (870-950) başlayan silsilənin son simalarından biri ötən əsrin birinci yarısında yaşamış böyük Azərbaycanlı, Türk-İslam dün-yasının maarifçisi, ideoloqu və mənəvi liderlərindən olmuş Əli bəy Hüseynzadənin sözləri ilə desək "Türk hissiyyatlı, islam əqidəli, çağdaş düşüncəli fədai ol-

məli". Başqa sözlə desək, 4 ideoloji özül (Türk qanlı, İslam imanlı, bəşər vicdanlı vətəndaş cəmiyyəti) üzə-rində yaradılmış 4 bölümlü (qanunverici, icraedici, məhkəmə hakimiyyətləri və mənəvi nəzarət struktur-lu) milli dövlət quruluşu Zuhuraqədərki ideal insan cəmiyyəti axtarışlarında ədalət və məsləhət tarazlığı-na nail olmanın həyata keçirilməsi mümkün olan yollarından biridir. Bu sistemi tezis şəklində aşağıdakı kimi sıralamaq, ifadə etmək olar: 1. Milli dövlətçilik ideologiyası; 2. İslami yaşam təlimi; 3. Demokratik xalq hakimiyyəti; 4. Hüquqi vətəndaş cəmiyyəti.

Təzə heç nə demədim mən də, köhnə təzə biçim-də, sözdən o yana keçə bilmədik həm də... Tanrisını, ulusunu, törəsini tanımayan, düşünməyən, sevmə-yən Türk olamaz! Ümidimiz tək Tanrıdan üzülmə-sin, Ulusumuz törəsini dəyişməsin, insanlarımız doğru yolu buraxmasın. Tanrıya güvənmədən, İslama sarılmadan, sonucu bilinmədən Milli mücadilə yürüməz... Taleyimizin təqdiri Səndən, tədbiri öv-liyalardan, təkbiri bizdən Ulu Tanrim! Nə qərbədən, nə şərqdən, nə şimaldan, nə cənubdan ricat yox. Beynəlxalq güclər bağırsaq qurdları kimi ölkələri iş-lorindən sümürməkdə, milli, islami dövlətləri, hərə-

katları çoban itləri kimi parçalayıb gəmirməkdə.

Bu qarışiq zamanda Tanrı türkü tamahından, özünə ası olmaq mərəzindən qorusun, Tanrı türkü başsız və başçısız qoymasın, qeyrətsiz yaratmasın, ədalətdən ayırmasın, imansız aparmasın... Dualarımız yarımcıq millətin özünüqoruma, özünədönmə, şərə, pisliyə qarşı dayanma, xeyir, yaxşılıq uğrunda mübarizə əzmiylə tamamlanmadıqca qəbula keçməz bələ-mənəvi tövrümüzü dəyişmədikcə, insani dəyərimizi anlamadıqca milli taleyimizi düşünmədikcə. Amma yenə dua edərək Vətənimizə, millətimizə azad olunmuş Qarabağ, bütövləşmiş Azərbaycan, otaylı-butaylı, iqtidarlı-müxalifətli bütün yurdaşlarımıza iyiyə durası, milli-mənəvi dəyərlərimizə, yealtı-yerüstü sərvətlərimizə sahib çıxası dövlət-hakimiyyət diləyirəm Ulu Tanrıdan - borc içinde çabalanın, dolanışq dərdindən çərləyən insanları bir parça çörəklə çarəsiz qoyub sosial yardımla qaralanın, məqsədyönlü şəkildə ailə təməlləri dağıdılməqda olan cəmiyyətin əksinə olaraq ailə hakimiyyəti sıralayan yox... Özümüzü türk elədin, taleyimizi türk eləmə, qəlbimizi tərk eləmə, əlimizi bərk eləmə heç olmasa... Təhsil, təbliğ, mühit sarıdan bəxti

götirməyən gələcəyimizin necəliyi ağsaqqala-ağbir-qaya, dino-dilə, valideyinə-övlada, qohuma-qonşuya, torpağa-təbiətə saygı, sevgi qaynağı olan türk-müsəlman ailəsinin ənənələrinin, təməllərinin möhkəmliyindən, sağlamlığından asılıdırısa... Fikrət Sadıq demiş "Türk özünü qorur, Tanrı türkü qorusun"! Dili dindən, qanı imandan, yurdu yiyəsindən əlitlən sayanlarımız bilsinlər ki, dinsiz dil hədyan yalağı, imansız qan şeytan oylağı, yiyəsiz yurd eşşək yaylağıdı deyiblər başı bələli Babalarımız, dili dualı Dədələrimiz; "Əlinə, dilinə, belinə və Elinə sahib ol" tapşırıblar, "Bir olmağı, iri olmağı, diri olmağı və duru olmağı" öyrədiblər.

Müsəlman-türk anası nanə ətirli, nəvə xətirli nənələrimizin namazüstü dualarını son verməklə yazımı bitirirəm: Tanrı dünyamızı salamat, axırətimizi xeyirli, insanlarımızı islah, yurdumuzu abad, dostumuzu güclü, düşmənimizi ümidsiz eləsin. Allah böyükərimizi bəsirətli, ailələrimizi sədaqətli, kiçiklərimizi kəramətli, dünənimizi ibrətli, bugünümüzü bərəkətli, sabahımızı urvatlı eləsin... Dualarımız peyğəmbərlər, övliyalar xatirinə haqqqa varsın, doğrulsun... Səlavat. Amin. Allah amanında!

YAZA BİLMƏDİKLƏRİM

Türkün taleyini yaşayıram mən:
Qışda yaylaq, yayda qışlaq-tərsinə...
Türk dünyani fəth elərdi bir zaman
İtiririk indi torpaq-tərsinə...
Yurdlarımıda yadlar olur hökmran
Dünya türkün söyləmək ağ, tərsinə...

Barışa bilmirəm basılmağımla,
Tükənir təkimdə yavan gücüm də...
Asılıb qalmışam baxışlarımdan,
Qaxılıb qalmışam yurdsuz gecəmdə...

Bir dünyanın işığından gəlmisəm,
Bir dünyanın qaranlığı gərəyim;
Gecələri gözlərimdən gəlmisin
Gündüzləri yavanlıgsız çörəyim...

Məni yaşamağa qoymayan nədir?!
Otuz üç yaşimdə yoruldum nədən?!
Həyatda səbrimdən bezir adamlar,
Dünyadan köcməyə tələsirəm mən...

Düşüb gəlir izimə
Günahlarım səbirsiz,
Qoyub qaçsam incimə
Canım, səni qəbirsiz...

YIĞCAM DEYİMLƏR

"Ağlama gözəl, ağlama"
Gözünü yaşla bağlama...
Özünə dərd olan kəsi
Göz yaşınla ayağlama...

Dünyanın gözündə bir damla yaşıq,
Bir damla göz yaşı yerin əvvəli...
Şeir adlı möcüzə yaş təki daşib
Doğma göz yaşına səcdəyə gəlir...

Hər insan ömrünü saf-çürük eylər,
Ölümdən qorxuruq buna görəmi?!
İnsanı ya papaq, ya çarıq eylər
Ölüm də beləcə eylər kərəmin...

Qardaş, biz buyuq, bundan da aşağıyıq,
Qardaş qatili Qabilin uşağıyıq;
İndi tatiq, türkük, ləzgiyik nə fərqi -
Qarnımızın, aşaqının aşiqiyik...

Ömür qısa, dərdi uzun,
Od tapmasan dərdə qızın.
Sevinc üçün dərdi qazın,
Sevinc dərdin içindədi...

Yandı "Yanıq Kərəmi",
Çaldı oyun, duymayan.
Bir çalan olmasaydı
Olmazdı yüz oynayan,
Bir saymazın günahı
Yüz ağlılaş haylayan...

DÜNYAYA DÖRD DÖRDLÜK

Bu dünya sıxır adamı,
Adamsız, fağır adamı...
Torpaq da üstdə saxlamar
Özündən ağır adamı...

Bu dünya yaman yorulub,
Bu üstdə saman yorulub,
Dördləri daşıyan qalib,
Günləri sayan yorulub.

Zəhləmizi tökür dünya,
Biz də zəhləsin tökürük.
O bizdən əl çəkmir guya,
Nə də biz qopub düşürük.

Bu dünya dirilik deyil,
Dirilər duruluq gəzər.
Ölülər buralıq deyil,
Həşrəcən "aralıq" gəzər...

YAZ SƏHƏRİ

Yenə açıb ürəyini təbiət,
 Yaz səhəri çiçək kimi, ipək kimidi.
 Dünən səhər üzümüzə üz bozardan yaz
 Bu gün səhər gülümsəyən mələk kimidi;
 Sanki qaçıb yaşıł, mavi dodaqları,
 Dağlar sanki dişləridir ağarır,
 Bir ağ işıq, ağ üzüm tək.
 Bu gözəllik yaz üzündə
 İlk görüşə gizli gələn bir həyalı qız üzündə
 Bir utancaq təbəssüm tək.

MƏLUM HƏQİQƏTLƏR

"Cənnət anaların ayağı altda",
 "Qadının nöqsanlı əqli, imanı".
 Ana tək müqəddəs, qadın tək odda,
 Yaxşını tapmasan alma yamanı..."

Məryəm, Fatimə var, Tomris, Natəvan,
 Şeytan ordusu var, cin sürüsü var...

Qadından peyğəmbər seçmədi Rəhman,
 Qadın övliya da az, milyonda bir...

Cənnətlə cəhənnəm arası dəlil;
 Qadınların çoxu bu "əraf"alda...
 Yaz payız arası qorxuram hər il,
 Qiyamət qopacaq bu aralarda...

24.06.04

YAĞIŞDAN ÇIXDIQ...

Bu vaxtsız sevginin qəm yağışında
 İslanan sən oldun,
 Bönen sən oldun...
 Bir sevdanın istisinə
 Bir kişinin ağuşunda qızıinarsan,
 qurunarsan bir axşam.
 Ancaq daha, daha yanın deyilsən.
 Bayatiyam dodağında bir oxşam...
 Bu baxtsız sevginin qəm yağışında
 Paslanan mən oldum,

Sinan mən oldum...

Ölmüş ölümsüzlüğün batdım ömürlük yaşına,
Gözlərimdən dünənə hələ yollar uzanar,
Uzunar bu günə dönənə kimi;
xam xəyallar uzunu...

YADDAŞIM MƏNDƏN CAVAN

Bir ürkək nəğməyə,
bir yuxu nağıla,
bir uzaq piçılıya
Dönüb gələr, qayıdar xəyalıma xatirələr...
Bir üç aylıq körpə kimi məni bələr, məni yellər
Dayələrmi xatirələr?!
Sanki, sanki məni izlər,
ürəyim də elə istər
O sənli xatirələri...
Yuxulamaz yaddaşım da.
Gör necə tez, bu yaşimdə
Xatirə sevən olmuşam.
Yuxumda da sənlə tuşam.

Kür yaddaşım ələyindən
Hər günümə xatirə ələr;
Yaşamağa qoymur məni
Sənsiz... sənli xatirələr...
O şey ki var bu dünyada
Şənin-mənim olmasın,
Xatirələrmiş o da...

1983

OCAĞIN KÖZ HƏSRƏTİ

Şəvdiyi yanında rəqibə yىxilan güləşçi kimi,
Gözlərimə dirənib durar qəhər kor işçi kimi;
Oyanar kədərim sanki acandan-acana,
Göz yaşı istər gözümüzdən,
qəhər yedirdərəm təpər gücünə...
Övçuma çəvrilib bu kədər, bu qəhər.
Qaçsam da əlindən birtəhər
Şeir istər ürəyim.
Şeirli qəlbimi boşalda bilmərəm kağıza
Ürəyim yalvarar özünə:

Kədəri döndərmə saqqıza
Dözməyib dözümə çıxaram küçəyə, doqqaza
Səni görməyə...
Qəlbim yolun üstə bir ocaq yeri,
Canım bir qalama odun əvəzi,
Odum sənsən, közüm sənsən əzizim...

23.02.1985

KİŞİ MƏNLİYİ

Haqqımızı asdırın,
Ruhumuzu azdırın,
Kökümüzü qazdırın
Yad yalanın qurbanı.
Yad əllərdə yoğrulub
Düşməninə hallanan
Başsız başçı badına
Qurban gedən millətim!
Oyanıb, təpərlənib
sına özünü, varsan,

hələ ölməmisənsə...
Közcə işaretü görsən -
Gecə yatmadan qabaq,
Şəhər yuxudan durub
Körpə çöhrəsinə bax
Uluların ruhuna,
Yurda baxırmış kimi,
Şəbahının ahına
Dərda baxırmış kimi...
Anan, bacın, sevgilin
Şəvgi sezsin üzündə;
Şəvgi qeyrət imzalı,
Şəvgi zəfərdi sonda.

03.1992

UĞULTU

...Şən orda mənsiz,
Mən burda sənsiz...
Şənsiz, cansız bir gecə -
Uzun, adamsız küçə sanki
İçmişəm ki, toyunda ölüm.

İçmişəm, bu gecə
 Ömrümün ən uca ən acı kədərin -
 Kədərdən betərin.
 İçmişəm məst olana kimi,
 İçmişəm lap ölənə kimi...
 Sən orda yanında ərin,
 Mən burda bir sümük, bir dəri
 Mənimlədi ağıllı ürəyim,
 Dəlisov ağlım
 Bir də şeir dəftəri...
 Fəqət bu gecə mən ölü sən diri...

03.09.83

İŞIQ UDMUŞ ADAM

Mən batıram içimdəki dənizdə,
 Boğulmuram, gözlərimə dolur su;
 Bu sevgi - su, bu xəyal - su, bu nur - su...

Sən demə adamlar işiq udanmış;
 Bu işiq gözlərdən qəlbə udular,
 İşiq udanlara aşiq dedilər...

Üz - gözümə vurub çıxır, qayıdır,
 Dünya məndən işiqlaşır elə bil,
 Adam qəfil uşaqlaşır elə bil...

Tanrı sevgisinə gedən yolumuz,
 İlk sevgi nurundan başlayır yəqin,
 Nakam ilk sevgilər Allaha yaxın...

Ulduzumuz barışmadı günəşlə,
 Unudulmuş ilk sevgilər aydadı,
 Ay işığı o ruhların fəryadı...

Hərdən-birdən aya baxın payızda,
 Qəribəmiş xatirələr oyansın,
 Qəhəriniz ay nurunda yuyunsun.

BİR GECƏNİN SİRİ

...Nəm torpaqdan qopmuş kimi qaranlıq,
 Qərib sərr hopmuş gecə.
 Gic zülmətlə gizlədəsi
 Görən nə tapmış gecə?..

Ay hardadı... qalaylamır,
Xəyalımı qolaylamır,
Qətil sevinc xəbərlisi
Bu üzüqoylu gecə,
Hamilə - boylu gecə...
İçimdə azan duyğu!
Aldanım gecəyəmi,
Tapının ucayamı?!
Çiçəyinmi, otunmu,
Torpağınmı qorxusu
Hopub suya, havaya,
Qadın ətri qarışib
Dönüb sirlı duaya..
Bu yay gecəsində,
Bulaq başında
Təbiət nəfəslə nəmlik qoxusu -
Su ətri hopmuş hava,
Çıxb duyğumda ova...
Bəlkə onda, adamlar
Barmaqla sayılarda
Ətri olub suyun da...
Və dünyanın sonunda
Suyun acılaşması

Qiyamətdən əlamət...
Yaddaşima əmanət
Bu gecənin yuxusu;
Yatdı düşən düyün də,
Birr düyməli yaxası
Açılmadı göyün də...

09.07.97

ÖLÜMÜN ÜÇÜNCÜ ÜZÜ

Yaratdıqlarını sevir çox
Yoxsa özünü insan -
Yaradanlarını bəlkə,
Çoxmu şey keçir irsən?!
Şual-şual çevir bax,
Yuxulu işığı gör sən...
„Öləcəyinə inandığı günəcən,
Bu sondakı önəcən,
Bözün "uzunu" sevmir özünü,
Sevmir heç nəyi, hər kəsi -

Yüksələ bilmir nəsə
 Sevgi hüdudsuzluğuna insan istəyi...
 O gün də ki kökündəki
 Pöhrələri sevir baxtı...
 Və ölüm qorxusu ölürlər canında;
 Təsəlliyyə sevinir son anında...
 Amma dayağı yoxdu
 Dünyada bir ayı qalacağı yoxsa...
 Sonsuzların ölümdən dərdi böyük,
 Qulaqlayıb ölümünü aparar onlar
 Sonsuzluqdan qiyamata...
 Narahatlıq və rahatlıq arasında ölər, amma
 Övlad qoyub gedən ana-ata...

198

HARA BELƏ AY ADAM?!

- Hara belə ay bəbə?!
- Dədəm babam yol salıb,
Yola körpü atmağa,
Öncə sorğu-sualla,

Nağılla baş qatmağa.
 Bir ümidli xəyalla
 Babamı yaşatmağa.
 Sonra şər aldatmasa
 Özümü aldatmağa,
 Səvabə güc çatmasa
 Günahlara batmağa...
 ...Bir cavabdan yaranıb
 Min suala dönənlərik,
 Min suallı bir cavabıq,
 Sual yüklü dünənlərik.
 Sual-cavab alverində
 Yerli, yersiz dinənlərik.
 Bu gün-sabah yolverində
 Özümüzü dananlarıq
 Alem sırları xəzinəsi,
 Həromız bir açarıq biz
 Həm də uyub azarı nəfsə
 Xirdalanın bacarıq - biz.
 Birilmiş açarıqmı,
 Birmişik açarımı...?!
 Min suala bir cavabla,
 Yüz gülənəha bir savabla

Bu dünyadan köçərik biz...
 - Hara belə ay baba?!
 - Qaytarıb əmanəti -
 Torpağımı torpağa
 Nəvəm üçün minnətə;
 Allaha yalvarmağa;
 Bağışla insanları
 Nəvələrimlə birgə,
 Qırxa yetişsin barı;
 Sonra çək boş-a-bərkə...
 Qırxadək həyatımız
 Bənzər doğruçu sirkə.

11.06.19

TANIMAQ İSTƏSƏN

Dünya ömür dəyirmanı,
 Günlər buğda dənələri,
 İnsan adı əkinçidir;
 Ürəyimiz əkin yeri...
 Macal tapıb günlərini,

İlk məhəbbət anlarını,
 Öka bilən bir incidir.
 İlk sevgi səsdən boylanır,
 Gözlərdə o qüdrət hanı...
 On dörd yaşdan üzü bəri
 Sevgi ani boy göstərir.
 Səsdə ürək döyüntüsü
 Bu sevgidə birdi hələ,
 Ana, bacı, dost ürəyi;
 Doğma gəzir, dost arayır...
 Sevgisində tanınır,
 Sevgisində sinanır,
 On qəлиз insan belə...
 Amma inanma hələ...

01.11.1987

GÖZLƏRİNƏ PIÇILDADIĞIM SİRR

İlk eşqin qandalı necə də möhkəm,
 İlk eşqin cəzası ömürlük imiş.
 Ya şənilin gözlərin böyük sehrkar,
 Ya mənim ürəyim biryerlik imiş...

Ovcumun içində saralan boşluq,
Dəyişəmmir o əllərin həsrətini
Özgə əlin təmasına.
Ovcumun içində saralan boşluq,
Qoymur məni vida deyim,
İlk eşqimin tənha qalan vidasına.
Ovcumun içində saralan boşluq
Bircə gözlərimin oduna dinməz;
Baxışlar deyənə bağışla deyər -
İnsan gözlərinə yiye durammaz.

21.08.198

SONU GÖRÜNƏN SONSUZLUQ

İlk günləri andım, ilk baxışları;
Güzgüyə baxan tək baxardin mənə...
Daha baxışların susqun, öləzik,
Özgəyə baxan tək baxırsan mənə,
Özünü günahkar bilirsən nahaq,
Özüməm ilkimə könüllü dustaq.
Yenə baxışlarım üzündə qonaq...

Zəif gözlərimdə əksin öləzik,
Gözlərimlə doymur ürəyim daha,
Şəsinin sehrində təsəlli gəzir...
Şən səssiz öpdükçə baxışlarımı,
Ürəyim özünü tanıya bilmir.
Bu baxtsız sevginin bəxşislərini,
Bəxşimi göndərsin Tanrıya... bilmir...
Yetər baxışlarım günaha batdı,
Şənin də qalmayıb günaha tabın.
Şənli əzabları bəxtim uzatdı,
Şənsiz subaylığım sənə əzabım...

24.08.1996

DÖNÜK SƏSİN NAĞILI

Yoluna çıxaram,
Yoluma çıxarsan...
Şəsin özündən qabaq
Ayiq salar gözümü,
Gülərlərim ağıllı uşaqq;
Şədnin növünlə baxar,

Kirpiyim uzunu baxar...
Ürəyim dərd özünə,
Səsini sevibdi öncə,
Gözlərini görünçə...
Düşüb səsinin izinə,
Ürəyimdi gedən uyub,
Gözlərimi girov qoyub,
Məni ağlın ümidinə...
İstəyimi ağlım boğa bilməz -
Mən baxaram...
Gözlərim baxa bilməz.
Dörd ildi görmürəm üzünü,
Dərd soldu, görmürəm gözünü...
Bu səs qorxunun səsimi,
Bu səs tale qarğışımı...
Gözümü səsləyən səsin,
İndi qulaq qurğuşunu...
Səsin dönük,
Özün özgə qisməti,
Ömrümüzün bahasına,
Qoruyuruq isməti...

BİR GÖZƏL GÖZÜNDƏN OXUDUQLARIM

Bəxt atı sevgimi aşırı getdi,
Daşlara çırplılıb əzildi, ey daş.
Gözüm dərd köçünə qoşuldu getdi,
Qəlbimdə ilk məzar qazıldı, ey daş.

Olək yaddaşımdan keçəmməz bu gün,
İplik ömrüm boyu bu da bir düyun,
Bu gün bənövşəyəm - bükmüşəm boyun,
Bu gün ümidimdən üzüldüm, ey daş.

Aldanıb yaşamaq necə çətinmiş;
Sevgim sənin üçün demə çətirmiş...
Bu gün sabahımdan ocaq çatılmış,
Bu gün dünənimdən asıldım ey daş.

Kimi taleyini viranə eylər,
Kimi özgəsini divanə eylər,
Kimisi bilməz heç kimə nə eylər,
Mənim tək "azmişə" az oldu, ey daş.

ADSIZLAR

...Qəzəbimdən, əsəbimdən, əzabimdən
Əsirdi gözümün işığı, əsirdi...
O nə sirdi, İlahi!
Nə hala düşərmiş insan -
Heyvanda görünməmiş...
Mümkünmü de, islahi?!

Düz baxa bilmərəm daha
Gözlərimin içnə...
Mən də gözlərimlə batdım günaha;
İyrənsəm də, acısam da,
Nifrətimdən dişlərimi qıcasam da,
"Bu nədi göstərirsiz,
Bu nədi baxırsız,
Abırsız uşağı, abırsız" - deyib -
Qinasam da, danlasam da,
Dumanlı başlara söz batmadığını anlasam da,
Üz çevirib getmədim
Az da olsa baxdım günaha...
Qeyrət ölümdən ağır,
Namus ömürdən baha.
İndi nə ad verim o gördüyümə;

"Həyasızlıq" yanında
Çox yazıçıdı, çox fağır,
Dumanlı başlar sonunda
Adsızlar çoxalır...
İnsanlar yixılır o kor duyuma...

BİR YÜYRƏK NAĞILDAN QOPUB QALANIM

Gözəl sevdim, necə gözəl...
Bənzətmərəm gözəlliyi gözəlliyyə;
Ay üzdəki təbəssümə,
Cüt gözdəki o tilsimə
Baxmağa da qorxum niyə?!
Ah, bu nə lallıq, o nə tilsim...
Eh məhəbbət, nə vaxtacan
İşğinə işinim...
Tərkinə aldın məni,
Çatına saldin məni;
Yırdıb yollarda qalmaq qorxusuš,
Di di vühalına çatmaq arzusu...

Nağıl sürətilə irəli!
Səsin gəldi qeybdən;
"Dəlinin biri, dəli"
Bir dadlı həyəcan vardı bu səsdə.
Sevinc qarışq...
...sən işiq...mən işiq...
Od olaydıq gərək ki, bir az da.

1985-ci il

YAD ÖMÜR YALAN YAMAĞI

Dünyaya gələndən neçə gün sonra
Üzümdə qəriblik, gözümdə maraq
Bir ömür deyilən oyuna girdim; -
Bəlkə göz görəndən o yanı gördüm...
Nəsə öyrətdilər, nəsə öyrəndim,
Beləcə yaşadım, yaşamaq - itmək...
Taleyim tapan gün önumdə varaq,
Ağ varaq üstündə qara yazıydım...
Daha yaşamağın güman üzüydü,
Yaşadım özgəni yașadan kimi...

Bir gün gözlərimdən o yanı gördüm;
Kolgəsinə ilişib yixilan adam kimi
Öl tutmağa yer tapmadım içimdə,
Tapındıqlarımız yalanmış cəmdə...
Bir əzan sədəsi açdı gözümü:
Allah, Rəsulullah, Əli adından
Namaza çağırır əzançı damdan;
Kolgəsinə yaşayır özünü bilməyən,
Hələ insan deyil azını bölməyən,
Yalan ömrü uzadar əzana gəlməyən...

11.1988-ci il

AYAĞI UCUNDA YERİYƏN ADAM

Tapdayıb keçirəm ömür yolumu,
Yolum dağlara...
Gündüzüm bir addım,
Geçələr ayaqlarım çəkməsi qara.
Hərəkət etmək
Ayəğim ucunda keçdiyim olur -
Güləşənən qalırıram oyaq -

Duyğular, fikirlər tutarlar ayaq.
Çata biləcəyəmmi öndəki ayaqlara,
Qarşımızdakı başlardan görünməyən daqlara.
Yoxsa dünya itirəcək özündə;
Məni də, izimi də,
Qələmi, əsamı da,
Bu kiçik yazımı da...

YAZA BİLDİYİM QƏDƏR

Bu ömrü, bu dərdi daşa qıymaram,
Mən çəkən dərd, deyil, qara azardı.
Az qalib başımdan aşa...qoymaram,
Bu dərdin çarəsi qara məzardı.
Anamı ağladır o dünyada oy.
Atamı yandırır bu dünyada oy.
Mən necə yaşayım bu aralıqda,
Ümidim sabahlıq közdü ocaqda,
Ömrüm son gücünü daşıyır sona,
Bəlkə də Yaradan səbrimi sınar...
Bircə yolum qalır ölüm tərəfə,

Odlayıb adlayım külüm tərəfə...
İlahi bu yolu alma əlimdən,
Qurtarım ruhumu diri zülümdən...
Təy-bayram olsa da dünya əzabı
Qalmayıb bu zülmə ruhumun tabı
Mənmi günahkaram, anam-babammı
Yoxsa taleyimi kor yazıb Omu?!
Allahsız, Vətənsiz ölmərəm anam,
Türkük, müsəlmanıq, bəşər övladı.
Nə günah işlədik bilmirəm, anam.
Keçdi başımıza bu şər övladı...

07.09.97

"GÖNCLİK" TANIŞLARIM, GÖNCLİK DOSTLARIM

18-20 il öncə 80-ci illərin sonlarında ünlü şair Məmməd
himayəlin rəhbərlik etdiyi "Gənclik" ədəbi məclisinin məş-
qədərlərinə gedərdim. Orada tanış və dost olduğum Paşa
Əliyev, Tofiq Nuralı, Əjdər Ol, Adil Mirseyid və Ramiz
Husarçaylı ilə olan söhbətlərimizi xatırlarkən...

Sükut darıxanda tənhalığımdan
Dost-tanış yanına yan alıramsa,
Orda ümidiimin fənalığından
Dünyanın sonuna yön alıramsa,
Darıxan sükutla verib əl-ələ,
Bir müdrik, utancaq söz ümidiylə,
Duyğudan fikirə ciğir salmağın
Mənası, faydası, dəyəri yoxmu?!
Sözü gözdən salib solduranlara
Tuşlasam sərhədçi, sədd söz oxumu...
Utanın oğlu olmaz, kitabı çıxmaz - deyirdiz.
Utanmazın ağlı olmaz - deyimmi?!

"Utanın oğlu olmaz, utanmazın ağlı",
El məsəli belə olub, belə doğulub bəlkə də...
Utanmazlar bu məsəlin
Yarısını yeyiblər bələkdə...
Bu gün utancaqlıq sabah ağıldı,
"Utanın oğlu olmaz" zarafatdı, nağıldı,
Utanmazın ağlı olmaz salamat.
Utanın oğlu oldu, kitabı çıxdı -
Səlamətliyi, xeyirliliyi xatırınə bir səlavat...

2003.

SÖZ YANQINLARI

70 yaşında kitabı çıxmadan dünyasını dəyişən, bir məddət "Güllüstan" ədəbi məclisinin sədri olmuş el şairi, döyərli pedaqoq Heybat Maftunu xatırlayaraq onun işləbündə yazdığını şeir.

Qalın bir kitab-bəzəkli cildi,
Görürəm rəfdə onu beş ildi...
Götürüb açdım birini bir də;
(Kitabı durur, özü qəbirdə)
Üzülmə durmuş iki səhifə,
Hər səhifədə kiçik bir şeir
Öxuyum görək şair nə deyir...
Hayif zəhmətə, bu ki, səfsəfə
Şəriyyot də yox - bu şerim kimi...
Boş səhifələr dərd yerim kimi.
Öxuya da yox bu hərifləri.
Havasızlıqdan sözlər can verir.
Utanır adam səhifələrdən,
Kitabçılarla... vəzifələrdən...
Nə qədər kağız korlanır belə
Ardı zokasin qoyan özülə.

Oxucu ruhun boşluğa dartan,
Eybəcər adı törəyib artan...
Sən sözə Məftun, söz sənə mail,
Dünyadan köçən kitabsız şair,
Kitablılardan sən daha məşhur
Tikanlı sözlə işimiz aşmir...
Yarınmağı da bacarammadıq.

199

QƏLBƏ DAMAN QƏFİL DAMLA

Rayonumuzun hörmətli ağsaqqalı, ziyalısı, sevgisi və arzusu tükənməyən ədəbiyyat meyilli ticarət adamı, QKC sədri Ənvər müəllimə.

Həmi bir yaşıda olur insanlar -
Doğulandan ölenədək;
Həmi sevgi yanında,
Həmi arzu yanında...
Sevgi - özünü tapmaq istəyidi həyatda,
Arzu - izini qoymaq istəyi

Özünü tapmayanda,
İzini qoymayanda insan ölüb.
Bağlılığı yükdü hətta.
Körpə günahsız böyükdü -
Sevgi sınaqsız...
Körpəsiylə təndi ata.
Hər insanın son ahindan -
Öləndən sonrasıdı çətinin.
Çunki sondan aşağıda
Arzular, sevgilər çapır atını -
Mələkdən ucanı da,
Heyvandan alçağı da
Hər mühitin sınağında
Birro sonsuz maraq doğur.
Öyrodənə möhtac hamı,
Bu günü də sabah doğur...
On beş yaşıdan ağlımız
Ruhumuzun ustası,
Əfləmüzün, qolbimizin istəyi
Oho Allah istəsə.
Həyat adlı, ömür dadlı
Və sevgi qanadlı.
Həm oğlalar tül Bünlüyündə,

Bu ehtiyac dənliyində
Sevgi vicdan qoruqçusu,
Can vərdiş qulluqçusu,
Ürək arzu inadlı,
Ürək sevgi qanadlı...

SEVGİ QAYĞISI

Sərə, şairə sevgi və qayğıyla yanaşan qədirbilən insanla professor Ələkbər Qubatov, Hacı Əziz Seyidov, tarixçi E. nullə Camalov, Hacı Əzizəğa Qasimov, iqtisadçı Ramil Muradov, dostumuz İbrahim İbrahimov və başqa həmyerlərimizə minnətdarlıq duyğusuya...

Yaradan özünü tanıtmaq üçün
İnsanı yaratdı məlekədən üstün.
Bu uca məqama layiq olmağa
Ruhumuz dünyaya gəlir bircə yol,
Nəslimiz gələcək - gəlib neçə yol -
Şairlik bu yolda bir dayanacaq,
Nəsillər sınağı, son düyünaçan...

Şeir oxumayan, dinləmeyənlər,
Bizi xoşlamayan, anlamayanlar
Kimsə nəslinizdə şair olacaq,
Bəlkə nəvənizdən, nəticənizdən...
Bozın törənmişlər tərsimiz olur,
Şairimiz olur, dərzimiz olur...
Bizi güllələmək, asmaq istəyən!
Onda aşacaqlar bəlkə də səni;
Nəfsinlə bərabər boğulacaqsan,
Unut bu istəyi, dəyiş bu yönü.
Şairlər bəşərin duyğu ünvanı,
Şairi sevəni Allah da sevər,
Şairo uyanı qinamışancaq.
Var şöhrət sevəni, qayğı umanı...
Hərdən bir tikanlı gülləri suvar,
Şair gül koludur, şeir söz gülü
Tikanı gülünə bağışlar arif
Bevgisiz qayğı da ocağın külü,
Düymən süfrəsi tək yalançı tərif...

GÜNÜMÜZÜN QƏHƏRİ

Filoloq, jurnalist, cəsarətli qələm dostum, Qarabağ kürəkənimiz Nəsimi Şərəfşəxanının dilindən.

"Mənim Qarabağım mənim deyilsə"
Qeyrət damarında qanım deyilsə
Bu düşük dövranın məngənəsində
Ocaq əldən gedər köz həvəsində...
Allahsız, imansız azar ağıllar,
HaçANDı Kərbala çölüdü yurdum;
Qırılıb millətin beli oğullar,
Viran torpağımın əvəzi-yardım...
Sonu olacağmı bu "son" zillətin?!
Özgə qoltuğundan çıxan millətin
Özgə tapdağına dözməsi asan,
Bunu düşünübmiş o plan çizan.
İçimin düşməni çölüməndən betər,
Soyuyur sabahım yurd sevgisindən,
Gedir sevənlərin zəhməti hədər
Vətən yeyənlərin qurd sevgisindən.
Vətəni yeyənlər vətən qorumur,
Torpaq al-veriyılə tapdanıb hər şey...

Vətəni qorumaq ana haqqıdı.
Şığınıb mənliyə, söylənib ərşə
Üyünür bu millət bu nəs hoqqada,
Çəkir kölə səbrin suyunu boşluq...
Başını saxlayır başı olanlar,
Leşini saxlayır naşı olanlar,
Quranı satırlar, dini satırlar,
Torpağı satırlar, qanı satırlar,
Allahın verdiyi canı satırlar,
Birçə hava qalıb havalanmağa...
Qazılırları sindirilan məmləkət,
Dustaqları söndürülən məmləkət
Çıxmasa millətdən padşah qorxusu,
Qazamat qorxusu, şallaq qorxusu,
Tutmasa yerini Allah qorxusu,
Bu gündən də betər sabah qorxusu
Yenə nicatımız qalar sabaha,
Sabahsa bu gündə yetişir qaşa...

BU VƏTƏN, BU MİLLƏT KİÇİLİR HƏR GÜN

Rayonumuzun tanınmış ziyalısı pedoqoq və şair, hərəkat dostumuz Eynulla Müslüma xıtabən,

Bu millət arzulamaqla məşğuldular,
Dərdini dərc eləməklə məşğuldular,
Yüz ildi dərc eləyir - düzəlmir heç,
Arzulamaqla "düzələn" müşküldü...

Təzə növ "kişilər" çıxıb ortaya,
Yox ana-bacısı, arvadı, qızı...
Əsir qızlarımız düşmən əlində,
Burda qeyrətsizlər düşmən əvəzi.

Qarnı ac, gözü ac bu uşaq mənim,
Beyninin, qəlbinin achiqi qənim...
Hələ ki, tum satır, adam satacaq
Zəhərlənsə ruhu, dəyişsə qanı...

Ölkədə gülməyə bir şey tapılmır,
Molla fikirlidi, hacı da qəmgin.

Ağlamalı gündə gülür arsızlar,
Şükr, dözüm qalıb, bir az da təmkin.

Korrupsiya, rüşvət baş alıb gedir,
Vətənin, millətin "bəxti" açılır...
Ürək yaddan çıxıb, baş ölüb gedir,
Seçki sabahları saxta açılır.

Tayfanın gələcək hakimiyyəti
Möhkəmlənsin deyə, qorunsun deyə,
Yatağıyla birgə nefti satırıq,
Millət taleyini müftə satırıq...

Vətən bölüm-bölüm, millət didərgin,
Çadır qırğını var döyüssüz hərbin.
Bu günə düşməkçin meydana çıxdıq,
Belə yaşamaqçın qırıldığ hər gün?!

Dünən düşmən ilə döyüşən millət,
Bu gün atəşkəslə öyünən millət...
Məlikməmmədindən bir səs çıxmadi,
Day keçib, məni də quyuya sallat...

Şeytana uyandan bəndə günahkar,
Həqq yolu sayılan dində-günahkar...
Fələyin qəminə verib milləti,
Xilaskar adıyla mindi günahkar...

02.2000

ÖZÜNDƏN YETİM QALAN GÜC

10 il öncə bitmiş məktəbli həyatımdan xoşluqla xatırla-
diğim üç sevimli müəllimim; əməkdar pedaqoq Ənvər
Ələsgərova, Nizami Muradova və Hacı Əliağa Dadaşova
ithaf edirəm

...Dünya mənlə uşaq olub bir zaman,
Görmişəm dünyanın uşaqlığını...
Böyüdüm, böyüdüm ötüb keçdim yaşımi,
Məndən tez böyüdü dünya,
qarışdırıcı başımı.
Bir də gördüm sığışmırıq
Dünya mənə, mən dünyaya...

Böyükler də gördülər; "vətənə" ibyiləhə, "əmək"
Məktəbdə, evdə, küçədə, "bydəməşəq" "əmək"
Söz-söz, adım-adım, "nədəy" "şəhər" "əmək"
gündüz də, gecə də, "cəfər" "mətbəməşəq" "əmək"
Yığışdırıldılar əl-ayağımı, yığışdırıldılar, "əmək" "əmək"
Sixib-sixib "əmək" "əmək" "əmək" "əmək" "əmək" "əmək"
Məni də dünyaya sığışdırıldılar - "əmək" "əmək"
Öz yolunu tutma deyə... "əmək" "əmək"
Çıvardılar azadlığı başından, "əmək" "əmək"
Canımdan çıvardılar, "əmək" "əmək" "əmək" "əmək"
Gün-gün, saat-saat, "əmək" "əmək" "əmək" "əmək"
Ağrı-ağrı çıvardılar, "əmək" "əmək" "əmək" "əmək"
Xəlvət-xəlvət, oğru-oğru çıvardılar... "əmək" "əmək"
Beləcə öz ömrüm çıxdı əlimdən. "əmək" "əmək"
Yaxşı ki, itməkdən qurtardı bizi
Üç nurlu müəllim; elm-ədəb-ismət
Hərdənbir cəsarət çıxmış əmrədən...
Amma ağlımızın əriməz buzu
Yaxşı ki, ürəyim "özümə" qismət
Ürəyimin ümidiñə ömürdən
Bir qızın həsrəti qaldı,
Sairlik qisməti qaldı,
Bir də "özüm" qaldım - özümə həsrət...

Belə sərfəliydi "böyüklərə",
"özümə" yaşamalıydım olmasam da.
Barışmazdım qınlı yoxsa
Yaraşmazdım oyuqlara...
İllər öncə
Özündən də güclü olmuş
Vaxtı vardi ömrümün...
Bəlkə o zaman ölmüş
bir ayrıca taleyi,
baxtı vardi ömrümün
Bu il də doğulammadım,
Yaşamaqçın
o vaxt yarımcıq qalmış
Ardın... ömrümün...

05.1988

YOLLAR, CIĞIRLAR, İZLƏR

Gözəl üslublu şair, jurnalist, gördüyü bir hörməti,
yaxşılığı ikiqat qaytarmağa çalışan səmimi, təmənnasız
insan, ziyalı olan Rahim Hüseynova

Yollar düyünlənmiş insan arzusu,
Körpənin yerişə ilk məhəbbəti
Yollar insanların alın yazısı;
Yolsuz adamların son həqiqəti...
İnsan yol axtarır, insan yol salır,
İnsanlar özü də gəzəri yoldu.
Özündən dünyaya asan yol salır,
Dünyadan özünə məzarı yoldu...
Azan yol axtarır, yazar yol salır,
Ömür al-verinin bazarı - yoldu...
Bircə yolumuz var - bir Allah yolu;
Bu yolu tapmağa, getməyə gəldik.
Haqqı tanımağa, haqqı sevməyə
Ömrü bu sevdaya satmağa gəldik...
Özgə yolla gedən qazanmaz uğur
Bu yollar ayrıçı... hansı haqq yolu?!
Tapsaq da haqq yolu, yenə sərr, röya...

Yeddi ciğır düşüb bu həqq yol içrə,
Görən hansindadır həqqin açarı?!
Ağıldan, ürəkdən bir cavab doğur -
Alim zikr əhlinin izində çarə...
Haqq yolun ciğırı serin ağ yolu -
Bu ciğır da təzə izlərə möhtac,
Bu nağıl da təzə sözlərə möhtac...

1999

CABİR NOVRUZ DEMİŞKƏN VƏ YA SAĞLIĞINDA VERİLƏN QİYMƏT

Məhsim bəyin RTV-də baxıb dinlədiyim, millət vəkili,
YAP funksioneri Aydin Mirzəzadə ilə "səmimi rəsmiyyət"
söhbətindən sonra yazdığınış şeir

Aydın bəyin nəzakəti,
Məhsim bəyin məharəti;
An tutumu, söz siqləti,
Səmimiyyət, peşəkarlıq,
Təmiz niyyət, tam uyarlıq.

Həm dəyərli, həm baxımlı
RTV-nin tapıntısi;
Bölgəmizin saf incisi -
Bir saatda bir ömürlük
Yaddaşları oyadaraq
Ləyaqətdən verib soraq
Xeyallarla bəzənsə də
Həqiqətlə yanın işıq -
Ekrana Məhsim yaraşır...
Ayrlıqlar uzansa da
Sənlə çoxdan tanışq biz,
Ekranımız qazansa da
Bəlkə itirdi şerimiz...
Səmimiyyət sorağında
Çox axtarma rəsmi adam,
Həqdən yanın çıraqın da
Var kölgəsi, hisi atam!

İLK VƏZİYƏT

07.12.09

SİRR AÇARI

Dini sirlərdən agah və xeyirxah insan, Quba bölgəsinin qazisi, axund Hacı Naib qardaşımıza xitabən

Allah Lövhi-məhfuzu
Yazdıranda Qələmə,
Mələklərin nüfuzu
Pay verildi alimə...
Elm şəhəri bəlliidi,
Qapısı da Əlidi.
Açar imam Mehdi də,
Ədalətdi əhdidi də...
Açarı alan görər;
Xızırı ya Mehdini
Yuxuda olan görər
Əlini ya bəxtini...
Allah biləni sevdidi,
Azın böləni sevdidi...
Bundan artıq bilərdim
Daha yaxın olsaydım,
Bəlkə alim olardım
Əməl edə bilsəydim...

Sirr qapısı tərsinə,
Açar sahibi naçar.
Vədə çatib, insana
bitir verilən macal
Bu macalda arzuna
Nurlu məqama ucal.
Ruhun sirri Tanrıda
Sirruh sirrin aç - harda,
Sirli məna sonradı,
Kəramətlər macalda.
Yaradılandan bəri
Dörd aləmdə yaşayın
Ruhlar bürüyüb yeri;
Beşinci dərd daş oyan -
Öndə ayrılıq günü
Açacaq son düyüünü...
Yaşam sirri yuxuda,
Hərflər, rəqəmlər - açar.
Yeddi məna "Oxu" da
Bu sirri kimlər açar.
Hikmət rəmzə aludə,
Dünyamız dərd içində,
Dördü də qurd içində,

Yerin yaxası əldə,
İkisi dörd içində...
Sökülür yurd içində,
Sübh olur "Şəbi-yelda"!

BAŞLANĞIC VƏ SON

Quba bölgəsinin tanınmış din xadimi, İmam - camaati, "Mərifət" qəzetiinin təsisçi və redaktoru, kəndimizin çox hörmətli kürəkəni Hacı Elnur Əfəndiyə xitabən

Ulu Tanrı xılqəti -
Odla hava vəhdəti
Cinlər yaşayıb öncə
Yer üzündə - odərlər...
Uca Tanrı zinəti -
Torpaqla su vəhdəti
Adəm-insan-ruh incə
Yer üzünə gəlincə
Canlandı göylər, yerlər...
Amma Qabil soyunda

İslə-cin qarışınca,
Başladı qara günlər.
Görünməz oldu nurlar,
Duyulmaz oldu ünlər...
Tufan qopdu, su basdı
Tanrıının qəzəbindən
Yenə də anlamazdı -
Nuhdan törəyən ərlər
Tanrı türkün zatını
Xilas etdi bir zaman,
Bəşərin bel sütunu,
Dünyanın xəlifəsi
Olmalıydı... olmadı.
Qalır bir Sahib-Zaman.
İndi bəşər oyunda;
Muzdlu ağlar yasında,
Cinlər oynar toyunda
Pozulduqca nizamlar,
Aşıldırqca iznlər
Pisliklər axınlaşır,
Sonuna yaxınlaşır
Bu sinaq, bu oyun da...
Bu qırğınlar, qətlər,
Fəlakətlər, qəzalar,

Yerin yaxası əldə,
İkisi dörd içində...
Sökülür yurd içində,
Sübh olur "Şəbi-yelda"!

BAŞLANĞIC VƏ SON

Quba bölgəsinin tanınmış din xadimi, İmam - camaati, "Mərifət" qəzetiinin təsisçi və redaktoru, kəndimizin çox hörmətli kürəkəni Hacı Elnur Əfəndiyə xitabən

Ulu Tanrı xılqəti -
Odla hava vəhdəti
Cinlər yaşayıb öncə
Yer üzündə - odərlər...
Uca Tanrı zinəti -
Torpaqla su vəhdəti
Adəm-insan-ruh incə
Yer üzünə gəlincə
Canlandı göylər, yerlər...
Amma Qabil soyunda

İslə-cin qarışınca,
Başladı qara günlər.
Görünməz oldu nurlar,
Duyulmaz oldu ünlər...
Tufan qopdu, su basdı
Tanrıının qəzəbindən
Yenə də anlamazdı -
Nuhdan törəyən ərlər
Tanrı türkün zatını
Xilas etdi bir zaman,
Bəşərin bel sütunu,
Dünyanın xəlifəsi
Olmalıydı... olmadı.
Qalır bir Sahib-Zaman.
İndi bəşər oyunda;
Muzdlu ağlar yasında,
Cinlər oynar toyunda
Pozulduqca nizamlar,
Aşıldırqca iznlər
Pisliklər axınlaşır,
Sonuna yaxınlaşır
Bu sinaq, bu oyun da...
Bu qırğınlar, qətlər,
Fəlakətlər, qəzalar,

İntiharlar, azarlar
Qiyamətin açarı...
O qiyamət gündündə,
Ölənlər dəfn olarmı?!
Bərzəxsiz oyananda
Günahlar əfv olarmı?!
Tanrıya dönəcəyik
Yoxsa ya hüzuruna?!
Tanrıni görəcəyik
Yoxsa Yahu sırrını?!

114 VƏ YA 6236-nın SİRRI

"Dünya rəqəmlərin sırrı üzərində qurulub"

Pifaqor

Rəqəmlərdə sırrı tap,
Uzaqlar olsun yaxın
110 sühuf, 4 kitab
114-ün içində;
114 "Quran" surəsi -

Biri yeddi açımda...
99 bir Allahın
əzəməti, qüdrəti
Dostun zikri sərasər...
İsmi - əzəmi pünhan -
Zahiri həm batini
Məsumular bilib nədi...
14-dən biri son Rəsul,
Biri Futimeyi - Bətul,
12-si imam sırası...
Ayələrin düzənlənən
Rəqəmlərinin cəmi -
Gündəlik namazların
Rükətlərinin cəmi,
Əzanın avazlanan
Cümlələrinin cəmi...
114-ü cəmləsək
Altı cəhət alınır,
Altı, on yeddi bişək
Səkkalsat alınır...
"Quran", Sünə, Şəriət,
14 məsun, 40 hədis
Dində doğru təriqət.

Bu beşlikdə bəşərə
Nəsib olar mərifət
114 Günəşdi sanki
Dünya fırınır başına.
Bu gün Mehdiyə inan ki,
Ömür keçməsin boşuna.

HƏMİD HERİŞÇİ HİPOTEZİ HECADA

Bəşər bişər olamadı
Bəşəri qurtaran Adam!
Qurdla həşrə qalamadı
Qurdları otaran adam...
Qeybdən xəbər alamadı,
Könlünü itirən adam.

Qarabağda, Fələstində
Zəhər udub bal üstündə
Oturmuşuq fal üstündə,

İshbər ibbər həlli
Mədəlli - vəl 114
Hərmişdən hərmişdə
Dünya fırınır başına.
Günəşdi sanki
Mehdiyə inan ki, - mal
Ömür keçməsin boşuna.
İshbər ibbər həlli
Mədəlli - vəl 114
Hərmişdən hərmişdə
Dünya fırınır başına.

Ümid əkib il üstündə
Gəzdiririk əl üstündə,
Ayrı-ayrı yol üstündə.

Ramazanda, Məhərrəmdə,
Zilhiccədə, Cüt həramda
Haramı nuş edən cana
Halalın da haram olsun.
Olmuşlar çözülən günə
Yaxşılıqlar yolum olsun.

Sirlərinin qibləsi nə,
Məchulların şifrəsi nə?!
Yığılıram xəyalıma...
Şükr edirəm cəlalına,
Gizli qaldı çox dahinə
"İsmi-əzəm", xoş vahimə...

BU İSLƏRİN AXIRI

Ey Türk - İslam dünyası!

Ayıl mürgüdən, ayıl...

Zuhur olacaq, yazı -

Dörd il qalır ən azi...

Hicri 12 olunca,

Dünya dəndlə dolunca,

Ümid Ona qalınca

Zühur edər Höccəti -

Salehlərin hacəti...

Dünyada dörd şəristan -

Şeytanın dösr ayağı;

Amerika-İsrail,

Rusiya-Ermənistan,

İran İslama ləkə,

Vəhhabisə iç yağı...

Bir xeyli ləçər, cayıl

İmanı cinə satıb,

Qəfil gəlir Əzrayıl,

Zühur zamanı çatıb...

28.12.2008

ZÜHUR ZAMANI

"Zamana Sahibim gəlir, zamana şahidim gəlir,

Yalana qalibim gəlir, film konesdi, qardaşım"

Hacı Baba Pünhan

Bir olan Rəhman Allahın min bir adıyla başladım, son Rəsulun (s) nəslindən zühur edəcək son Qaimin (ə) intizarıyla... Aləmlərin Rəbbi olan Rəhim Allahın nazil etdiyi Kitablarda saleh bəndələrinə verdiyi vədəsinin zamanı yetişməkdə, bitməkdə möhləti İsarıl övladı, erməni adlı şeytan hizbinin... Məkkə, Mədinə munafiqlər əlində, Kərbəla, Nəcəf fasiqlər işğalında... Tövbəlik deyil daha suçları... - doğrusunu Tanrı bilir-Qüdsün qurtuluşyla, Xocalının xilasıyla başlayar Zühur... Artıq Tanrıının yardımımı, müdaxilə olmadan Allahsız, şeytani, işqalçı rejimlərin əzilən valqların gücüylə devrilməsi, dəyişilməsi mümkün... 1990-cı ilin yanvarında Bakı qırğını, 2009-cu

ilin yanvarında Qəzzə qırğını-əsrlərdi qırılır türk, müsəlman-son Xilaskar bu əsrədə qıracaq bu qurğunu... Qanlı tarix və liberalizmin sonu, mənəvi məfkurə və dəyərlərin hakimiyyəti; dəlil sübut, ağıl-məntiq və dinc inqilabın nəticəsi olaraq. Hələlikə Amerikanın Yusif Sərracı hakimiyyətdə...

Bildiyimiz kimi dünyamızda dörd təqvim daha çox işlənməkdədir: Günəş - şəmsi, Jupiter - astroloji, Ay - qəməri və Məsihi - miladi təqvimləri. Və yənə bildiyimiz kimi zühr edəcək Mehdi Sahib əz-zaman (ə) 14-cü məsum, 12-ci imam və 5 ən üstün bəşərin (Ali - əbanın) övladıdır. Hicri - şəmsi təqvimin rəqəmlərinin cəmi 14 (1+3+9+1), hicri - qəməri təqvimin rəqəmlərinin cəmi 12 (1+4+3+4) olanda, miladi təqvim də həm 14, həm 12 (2+12) olmaqla yanaşı, həm də yuxarıda qeyd etdiyim şəmsi və qəməri illəri özündə birləşdirəndə və astroloji təqvimin 5-ci (əjdaha) ili miladi təqvimin rəqəmlərinin cəmi olan 5 (2+0+1+2) ilə bərabərləşəndə, nəhayət, bu dörd fərqli və uyğunlaşmış təqvim illərinin kəsişdiyi, üst-üstə düşdürüyü ərəfədə bəşəri bəşərət - Zühur zamanı yetişəcək Qadir və Adil Allahın hökmü və iradəsiylə. Birlərin paradından və ya 12-ci imamin qeybindən

1111 il sonra baş verəcək bu zühurun ayını, gününü, saatını bilməlilər biləcəklər "şəbi - yelda" deyilən bir mübarək gecədə... Dünyanın dördüncü dərəcəlicadıgər məskəni - şeytan oylağının İslam mədəniyyətinin paytaxtı elan edilməsi və eyni zamanda orada məscidlərin bağlanması, dağıdılması, hicabın, əzanın təqib olunması, İslam mədəniyyətinin təhrif olunması, islam düşmənlərinə qucaq açılması Qiyamət əlamətidir, Zühur sorağı... Səmimi, savadlı insanların tapındığı sonuncu dini, sonuncu peyğəmbəri təhqir edən sivil dünya bəhanələr bataqlığında. Hədislərdə söylənilmiş, sıralanmış əlamətlər, soraqlar hayatı sarmada, sona varmadı.

Zülmlə, qanla, dərdlə, yalanla dolmuş dünyada zülm etmədən, qan tökmədən qurulacaq bir ədalət, bir saadət səltənəti... İslah olan qurtulacaq qəzayla gələn qədərdən, azarla gələn əcəldən, qınamış intihardan, qiyamətə qalmaz qisasdan - islami qiyafədə, məqamda islami siyasetə, rəyasətə calayıb gözdən salanlar başda olmaqla dörd zümrədən savayı...

Zamanın sahibləriylə - İmam Mehdi (ə), İsa Məsih (ə), Xızır Nəbi (ə); zikir və cihad əhli ilə, mələkləri, cılaları, ruhları, qəlbləri görən bəsirət əhli ilə bir sira-

ARMUD VƏ BALIQ

"Doğru danışan kəsin göz üstündə yeri var,
Doğru danışan hər kəs göz altına alınır..."

Fikrət Sadiq

Uca Allahın adı ilə...

Vətəndaş məsuliyyəti, milli mənsubiyyəti hər bir övladından Vətəninin, millətinin etibarlı gələcəyi uğrunda mümkün olan hər şeyi etmək cəsarəti, fərasəti tələb edir. Azərbaycan ölkəsi, toplumu indi elə bir durumdadır ki, Tanrı tərəfindən Eli, obanı, ailəni idarə etmək iradəsi ilə vəzifələndirilmiş kişilərin əksəriyyəti həqiqi mənada kişi olmaq imkanından məhrum edilmişdir. Ulusumuzun üz qarası, qəlb yarası alp aruzlar, yalınçıqlar olmasayı Oğuz elimiz Xan Qazansız, Bamsı Beyrəksiz qalmazdı və bu günümüz erməni, fars tapdağında olmazdı. Çarələrimiz çürüyür qəlbimizdə, qanımızda, qarnımızda

qardaşlar: ağlımızın tutarı, qeyrətimizin təpəri, sərvətimizin yatırı... Təmənnasızlar tükənir Tanrı!

El dilində bir məsəl var: "Ayının min bir oyunu bir armudun başında" məsəli. Payızda böyük ac ayıları armud ağacının ətrafindan belə səlbələyib qovalayan böyük bic ayılar gözətçilərə güvənməyib, gecə quşlarından ehtiyatlanıb armudları yetişməsə də yiğışdırıb Mərkəziləşməsi qərara alınmış Milli bankın ləl-cavahirat fonduna yerləşdirməyi əmr edirlər. Balaca bic ayılar ha çalışıb-çarşışsalar da, ağacı ha silkələyib-səlbələsələr də baş budaqda gizlənmiş bic armudu düşürtmək mümkün olmur. Ac ayılar acliğın necə olduğunu bildiklərindən, qarınları doymasa da gözləri tox olduğu üçün ağacda quş payı saxlamağı unutmadılar... Bic ayılar çıxış yolu kimi əvəz olunmazlıq iksiri saydıqları ən bic armudu ac ayılardan və gecə quşlarından qorumağın köhnə üsuluunu yenidən təklif edirlər: Baş budaqda qalan ən bic armudancaq və ancaq gündə bir armud yeyən baş ayıya məxsusdur və buna görə də Baş qanunda təsbit olunmalıdır! Gözlənildiyinə görə, cir armudla baş gırlayıb ac ayılar bu qışda havalar yumşaq keçdiyi üçün qış yuxusuna getməyib yazqabağı həyata keçi-

rilmiş olan, hər iki tərəfin təbiriylə desək; - tarixi tək-lifin - udulması, içilməsi şirinləşdirici əlavələrlə asanlaşdırılmış qurddərmanı sayaqı qanuniləşdiril-məsinin qarşısını almağa çalışacaqdılar... Amma... qaraciyəri xəstə olanlara ziyanolı olsa da, qarnıqurd-lular üçün çox gərkli profilaktik tədbir olan bu referendum Tanrı sınağı olmaqdan başqa bir mənə daşı-madığına görə nəticəsindən bir elə narahat olmağa dəyməz... Qaranlıq dünyadan xəbərdar olan biz kor-ayilar da armud yemədiyimiz üçün neft-qaz pullarından payımıza düşənlə kifayətlənib, gözümüzə işiq gəlsin deyə başı kəsik yağılı balıqdan yemək və tərəfsiz qalmaq qərarına gəldik: el dilində deyildiyi kimi "molla deyəndi, fələk sayındı, Allah biləndi", yəni "balıq bilməsə də Xalıq bilər"...

El dilində bir məsəl də var: "Balıq başından iyə-nər" məsəli. Qışqabağı ölmüş balığın başını yazqa-bağı təcili referendum əməliyyatı keçirməklə bədə-nindən ayırməq lazımlı gəlirdi ki, çürüməsinin, iyən-məsinin qarşısı alınsın. Başını ömürlük soyuducuda saxlamaq istədikləri balığın içalatını çıxarıb, tikələ-yib konservləşdirməkmi, qarmağa keçirməklə qu-yruğundan asaraq qurudub qaxac etməkmi istəyirlər

- Qarabağ məsələsi həll edilənəcən - yoxsa ordumu-zun vəziyyətindən, oğullarımızın vətənpərvərliyindən xəbərdar olduqları üçün, içimizdəki azərbay-canlı adı, soyadı daşıyan ermənilərə, anası, arvadı erməni olan erməni qanlılara, xislətlilərə arxayın ol-duqlarına görə, habelə, Amerika, Rusiya, Fransa və İran kimi sahiblərinə güvənib hər gün atəşkəsi poz-maqla, özündən razı bəyanatlar verməklə üstümüzə hürən erməni itin qabağına ataraq başı qorumaqmı, bilmirəm. Bircə onu bilirəm ki, balığın başını və kü-rüsünü yeyən qınanmış qövmün bağışlanmaz əməl-ləri ucbatından Allahın bələsi kimi gələn beynəlxalq böhrandan batmaqda olan millətin və neftin pulunusovurub referendum-zad keçirməsəyidilər yaxşı olardı... Onsuz da əvəzolunmazlıq azarına tutulan-ların hakimiyyətləri, el dilində deyildiyi kimi "Allahın səbrindən o yana keçməz", yəni "Allah kərimdi, quyusu da dərindi"...

~~X~~ələfləri uyğur türklərini uralayan, qaralayan bö-yük Çin filosofu Konfyutsi isə "Balaca bir şam yan-dırmaq zülməti lənətləməkdən daha əfsəldir" - söy-ləmiş. Heç biri mümkün olmadıqda üçüncü yol qa-lır; istehza, gülüş hədəfinə çevrilmiş halımızdan,

günümüzdən utanıb, xəcalət çəkib bu yatmış, mür-gülü vicedanımızı, qeyrətimizi oyatmaq üçün uca səslə, acı sözlə Dua etmək: Tanrı bu milləti özünə qənim kəsilməkdən, məzlumu zalim əlində əzil-məkdən qorusun, həqiqəti nazilib üzülməkdən, nəfslərimizi ağlımızına hakim kəsilməkdən saxlaşın, kişiləri hakimiyyət hərisliyindən, qadınlarımızı erməni əsirliyindən qurtarsın. Amin! "Ya azad ol, ya tamam yan Azərbaycan", param-parça, ey yarımcı Azərbaycan! Allah qorusun.

"ALMA" VƏ ELM

Allahın adı ilə başladım.

Başlangıçda şeytana uyan nəfsləri üzündən qadağan olmuş almani yeyib cənnətdən qovulanların törəmələrinə bir qubalı kimi məsləhət görərdim ki, heç olmasa cəhənnəmliklərə qoşulmaq istəmirlərsə, yəhudi və erməniyə satılmış zəhərli və tüpürçəkli "Alma" ni alıb oxumasınlar, yəni "yeməsinlər". Müstəqillik yolunda çox çətinliklərə dözsələr də Allahın və xalqın səbrindən zara gələrək yad almaya tamah salanlar və hər addımda haqsızlıqla üzləşərək artıq Moskvani arzulamağa başlayanlar isə Allaha yaxınlaşmaq yolu tutmaqla, zalımların belini qıracaq Zühurun yaxınlaşmasını diləmək əvəzinə kütləşmiş kütlədən, avaralaşmış Avropadan, mossonlaşmış Moskvadan, harınlaşmış hakimiyyətdən ümid gözləməkla intihar həddinə yaxınlaşmaqdadırlar... Əslində heç 25% seçicinin iştirakiyla, 13% seçicinin hərəsiylə president se-

çilməsi, referendum keçirilməsi mümkün olan, az qala hər sahəsində qarnını qədrindən üstün tutan manqurt, alverçi qulbeçələrin meydan suladığı, hər bir sözün, hərəkətin hakimiyyəti, vəzifəni qoruyub saxlamağa hesablandığı məmləkətdə, habelə ərazilərini azad etmək əvəzinə "lazım gəlsə"lərlə, mayasız danışqlarla baş qatan, yurd-yuvası işğalda, arvad-uşağı əsirlikdə, təbii sərvətləri, tarixi abidələri dağıdılmadaqda olan xəcil, zəlil bir millət olduğunu dünyaya car çəkən və Ələbə-oynamağından, deyib-gülməyindən də qalmayan, ən azı heç nə olmamış kimi yaşamağı bacaran, milli mənliyi, milli qeyrəti, yetərsiz insanlarla birgə yaşamaq da mümkün deyil... Bir məmləkətdə ki, yayılmışın maqdə olan və hər cür eybəcər şouularla bəyin qurudan, qəlb çüründən radio və televiziya kanalları bir gecə-gündüzün - 24 saatın 24 dəqiqəsini ya həftənin - 7 gününün 70 dəqiqəsini, qəzet və jurnal nəşrlərinin əksəriyyəti bir vərəqini ya səhifəsini dini-əxlaqi mövzulara, maarifçiliyə ayırmağa, həsr etməyə qızırqalanırsa, onlar İran, Türkiyə, Dağıstan və başqa ölkələrin missionerlərinin təsirinə düşən vətəndaşlarımızın taleyi üçün də məsuliyyət daşıyırlar. Hələ başqa sahələri mürəkkəbləşdirib məktəblilərin əksə-

riyyətini savadsız qoyan Təhsil sistemində milli-dini mövzulara həsr olunan yazıların səthliyini, cüziliyini demirəm. Beləcə can, cism, cəmiyyət, qan, qələm, qılinc münasibətlərinin pozulması nəticəsində laqeydilik, bütərəstlik, dünyagirlik virusuyla yoluxaraq genefondu dağılmaqdə olan talesiz oğuz türklərinin paralanmış, yaralanmış, uralanmış yurdu yetim, Atasız... xilaskar gərək xətasız... Bütöv Azərbaycanda yaşıyan bütün yerli xalqları, millətləri, ümmətləri əhatə edəsi, ruhlarımızi, cismərimizi, mənafelərimizi birləşdirə biləsi, keçmişimiz, bugünüümüz, gələcəyimiz arasında körpü olası dolğun bir ideologiyanın daşıycısı və onu həyata keçirəcək programın təminatçısı ilk növbədə ilahiyyat, siyaset və təbabət elmlərinin, rus, ərəb və fars dillərinin bilicisi, ədalət və insafi bərabər olan mənəviyyatlı, müdrik, mübariz, ilahi enerjiyə malik, bəsirət gözü açılmış bir şəxsiyyət; Belə bir insan - hələ yuxarıda söylədiyim səviyyədə olmasa da - yer üzündədir: missiyasını həyata keçirməklə - türkün, müslümanın, hətta bəşərin beş əsas düşmənindən birini zərərsizləşdirməklə məşğuldur.

Türk dünyasının onurğa sütunu olan, de-yure parçalanmış Azərbaycanı de-fakto parçalanmaqdə

olan Türkiyədən ayırmaq planlarının ərazi və rəhbərlik səviyyəsində həyata keçirilmə mərhələsini başa çatdırmaq üçün çalışan: İran-Ermənistən-Rusiya; PKK-Ermənistən-Rusiya; İsrail-Ermənistən-ABŞ iş birliyi, millətin milli özünüqoruma müqavimətini fərdi özünüqurma eeqoizmində batıraraq, yorulmuş cəmiyyəti "bir millət iki dövlət" laylaşıyla yatıraraq, daxildən, xaricdən davamlı başqalarla, təxribatlarla özlərindən asılı vəziyyətə salmaqla daimi güzəşt həlinda saxlayaraq, hər iki dövlətdə türk və ya türklük hissi olmayanları, qarışq nikahlardan doğulanları vəzifə başına gətirərək məqsədlərinə doğru irəliləməkdədir. Ötən əsrin 20-ci illərində Türkiyəni-türklüyü xilas edən böyük M.K. Atatürk şimaldan rus-bolşevik qoşunlarını köməyə dəvət etməklə Nuru paşanın, türk əsgərinin zəhmətlərini boşça çıxararaq, cənubda Qacarlar sülaləsinə hər hansı formada yardım etməməklə Azərbaycan türkünün təkrarən rus və fars əsarətinə düşməsinə, erməni işğalına məruz qalmasına, Ənvər paşaya dəstək verməməklə Türküstanın Rusyanın əsarətindən qurtula bilməməsində, türk-islam dünyasının ozamankı qələm sərkərdələrindən Mehmet Akif Ərsoyun tərk olunmasında

qismən də olsa səbəbkar olmuşdur. Mühacir Ə.Hüseynzadə, təcrid olunmuş Ə.Ağaoğlu, çarəsiz M.Rəsulzadə, aldanmış N.Nərimanov və satılmış Ə.Qarayevli şimali Azərbaycanın ozamankı durumunu təsəvvür etmək isə çətin deyil. 30-40-ci illərdə, daxili itkilər hesabına olsa da Şimali Azərbaycanı yox olmaqdan qoruyub saxlayan Mircəfər Bağırov bu xalqın yarımatatürkü sayılmağa daha çox layiqdi bəlkə də. Sovetlər dağıldı, indi növbə İranındı (İslamı zülmə hicab edənlərin dövrəni 40 ildən artıq sürməz) - Bəy demiş - Qarabağın qurtuluşu da Təbrizdən keçir, Türkiyədən yox... (Türkiyəsiz də yox ola bilərdik, amma...) Çünkü Qarabağ münaqişəsi 2-ci mərhələdə Azərbaycanın neft-qazını talamaq üçün, Türkiyənin də daxil olduğu NATO-nun sahibi ABŞ-MKİ tərəfindən hazırlanmış, təşəbbüs Fransadan səslənmiş, 1-ci mərhələdə SSRİ-ni dağıtməq üçün Qorbaçov (Rusiya) tərəfindən həyata keçirilmiş və 3-cü mərhələsi Türk dirçəlişinin nüvəsi olan Azərbaycanın ziyanına olduğu üçün İran tərəfindən dəstəklənmişdir. Bəy isə 2-ci və 3-cü mərhələlərin həyata keçməsinə imkan vermək istəmədiyinə görə hələ möhkəmlənməmiş, hakimiyyətlərini qoruyub saxla-

mağçı bacarmayan yarımcıq Milli hakimiyyət müəmmalı şəkildə devrilmişdir. Bəlkə də 1992-ci ilin yanında seçki keçirmək əvəzinə keçid dövrü üçün İmam Mustafayevin və ya Heydər Əliyevin sədrliyi ilə Dövlət Şurası və ya Milli Etihad hökuməti yaradılsaydı 1993-cü ilin yayındakı iflas və ya çevrilmiş də baş verməz, torpaqların daha 15 %-i də işğal olunmaz, bizlər də simasız soyğunçular mafiyasının əsarətinə düşməzdik. Əlbət ki, Mosson masası, Rus ayısı kimi "əzəmətli yalan və saxtakarlıq mücəssəməsi" müstəqil iradə sahibi olmağa çalışan Milli-demokratik hakimiyyətə dözə bilməzdi... Nəhayət, dünyadakı şeytani güclərin qəddarlığı və əzilən millətlərin pərakəndəliyinin, səriştəsizlərimizin səhvləri və simasızlarımızın tamahkarlığının nəticəsi olaraq 2-ci mərhələ də həyata keçməkdə və bununla yanaşı aparılan 3-cü mərhələni isə yuxarıda qeyd etdiyim kimi, başa çatdırmaq qalmışdır.

Başlanğıcda bəhs etdiyim, millətin mentalitetinə, qazılərin qəhrəmanlığına tüpürərək qərb demokratiyası, xalq diplomatiyası "diyirləndirən", Minskdən Madridəcən mayallaq aşan prinsipsizliyi susmaqla də yərləndirən, simasız "Sənət" qəzetinin qabırğasından

qayırlmış "Alma" qəzeti də, içimizdəki türkfoqların, farsçı-irançıların tribunasına çevrilmiş "Nəbz" qəzeti də bu layihələrindəndir. Texniki tərəqqinin nailiyyəti olan radio, televiziya, kompyuter, internet, telefon və videonun, oxucusu azalsa da qəzet, jurnal və kitabı bir qismi də bu istiqamətdə istifadə olunmaqdadır.

Gələcəyimiz olası gəncliyimizi keçmiş olmayan köləciyə çevirməyə çalışan hər tövrlü təbliğatçıların təsiri altına düşməkdən qoruyacaq Tanrı və Sözü, qan və sevgi, abır və vicdan təməllərinə sarılmış milli-islam-demokratik dirəniş-böyük sevda yolcuları yetişdirmək yönündə özünü və toplumu təlqin edən tək-tək seyidər, ariflər, sirruhlar, yoldalar maddi sıxıntılar, mənəvi basqlar altında olsa da Vədənin və Vətənin varislərini dünyaya gətirməkdədir. Şeytani güclərə qarşı durmağın bir yolu Allaha sığınib dua etməkdirsə, bir yolu da bütün vicdanlı və qeyrətli türk, müsəlman, vətən övladını güzəşt, etibar, inam əsasında birləşdirə biləsi bəlli yolda məsuliyyət və insaf hissini itirmədən mübarizəni davam etdirməkdir. Bu yolda bir Əbülfəz Elçibəy, Məhəmməd Hatəmi, Etibar Elkin, Ziya Bünyadov, Xəlil Rza, Aydın Məmmədov və Ağamalı Sadiq kimi mənəvi liderə,

murşidi kamilə, iradə sahibinə və milli ziyalılara habelə, günümüzdə qəhətə çıxmış Hacı Zeynalabdin kimi zəkat-xümsünü verən, xeyriyyəçi milli burjuaziyaya, ən əsası isə Səttarxan kimi - amma səhvi az olan - sərdarı-milliyə ehtiyac duyulmaqdadır... Mənə görə bugünkü Azərbaycan gerçəkliyində yaşayan milli, ideoloji, fəlsəfi cərəyanlardan Milli məfkurə (Əli bəy Hüseynzadə), Milli müsavat (Məmməd Əmin Rəsulzadə), Milli oyanış (Heydər Əliyev), Milli demokrat (Əbülfəz Elçibəy), Milli islami (Etibar Elkin), Milli ideal (İsa Muğanna), Milli fəlsəfə (Asif Ata), Milli Qurtuluş (Məhəmməd Hatəmi), Milli varlıq (Cavad Heyət) ardıcılıları Ağa və Rüstəmxanlıların (Dünya Azərbaycanlıları, Demokratiya uğrunda Vətəndaş həmrəyliyi, azəri-türk qadınları) təşkilatları ətrafında birləşərək Milli birləşərək Milli birgə fəaliyyət programı əsasında Milli Tamlıq təkamülünə nail olmaq barədə düşünməlidirlər. Deyildiyi kimi vətən torpaqlarını işgalçılardan azad etmək, qoruyub saxlamaq üçün millətləşmək, bütövləşmək, ümmətləşmək və dövlətləşmək gərəkdir. Və demək artıqdır ki, Kərkük, Kipr, Krim, Uyğur, Axıskə, Qaqauz və s. problemlı türk dünyasının gələcəyinin necəliyi də

otaylı-butaylı, Göyçeli, Zəngəzurlu, Qarabağlı, Dərbəndli, Borçalılı, İqdirli Azərbaycanın durumundan asılı olacaqdır. Maddiyyat və məqam məqsədli indiki Azərbaycan iqtidarının isə nə türklüyü, nə azərbaycanlılığı, nə müsəlmanlığı, nə demokratlığı, nə vətənpərvərliyi yetərinə olmadığı üçün Milli-demokratik hakimiyyət sayılmadığından ümummilli ümidi ləri doğruldacağına, dərdlərə çarə qılacağına, Qarabağı azad edəcəyinə inamı olmayan milliislami-demokratik düşüncə daşıyıcıları məyusluq içindədir (öz aralarında ortaq məxrəcə gələ bilməmələri bir ayrı dərd). Türkiyədə isə ədalət və inkişaf sürdürmək, erməni, fars düşmənciliyini durdurmaq əvəzinə millətçi etniklərin dəstəyini qazanmaq üçün milli kimlikləri məsuliyyətsizcəsinə qabardaraq, heç də dost olmayan Avropa Birliyinə can ataraq Millət üzünə AQ olan Osmanlı Qorbaçovları tərəfindən türklərin İslama - ümmətə, qonşuya sədaqətindən yararlanaraq Möhtəşəm Millət, Dərin Dövlət kimi çökdürülməsi siyasəti yeridilməkdədir. Kəşfiyyat və zəiflətmə addımları olan "Ergenekon" və "İsraillə dartaşma" əməliyyatları da "Ermənistanla barış" və "kürd çözümünü" həyata keçirməyə, hakimiyyətləri-

nin ömrünü uzatmağa hesablanmış planın tərkib hissəsi idi (təki səhv etmiş olaydım). Amma özləri milli və səmimi görünməsələr də, üslubları təqdir olunmasa da, Cümhuriyyət dövrü daim milli, islami, demokratik nizama təhlükə yaratmış ordunu nizam-lamağa çalışmalarını təqdir olunandır. Mənə görə dövlət başına Allahın yardımı, millətin gücü ilə Dövlət bəy və hərakatçıları gəlməsə Türkiyənin bütünlüyü-nü qorumaq, Azərbaycanın bütövlüyünü bərpa etmək mümkün olmaya bilər. Həqiqi müsəlmanıqsa inanmalıyıq ki, hədislərdə deyildiyi kimi "Tanrı dünyani ən ümidsiz, çarəsiz bir yerindən, yurdun-dan dirildəcək, dirçəldəcək inşallah", yəni "ümidsiz şeytandır"... Amma nəfsin arxayınlığı (arxayıñ nəfs) gözəl halət olsa da millətin arxayıncılığı rüsvayçılıq-gözəl halət olsa da millətin arxayıncılığı rüsvayçılıq-la nəticələnə biləsi pis əlamətdir. Rəhman və Qadir Allah bu milləti, bu ümməti dünya və qiyamət rüsvayçılığından qurtarsın. Amin! Bağıشا, unutma, qoru... Nağıl danışmirdim, göydən düşən də üç alma deyil, elmdi... Əvvəlini bilənlərə, axırını sevənlərə Salam olsun!

BİR KƏNDİN NOVRUZU

Alpan kənd camaatının adət-ənənəsi şərq tipinə mənsub olaraq türkük-müsəlmanlıq-atəşpərəstlik-bütənpərəstlik elementləri toplusudur. Araşdırduğum qədərincə Alpan (Alban) türklərinin gələnəklərinin türk boylarından daha çox Axıška (Ağ saka) türklərinin (qədim bun türklərin) adət-ənənələrinə oxşarlığı bilinməkdədir. Bəşəriyyətə məlum olduğu qədərincə dünya həyatına məna və yaşam bəxş edən dörd əsas təməl olaraq; hava-inam, su-ədalət, od-eşq, tor-paq-elm yaradılışın cövhərlərini təşkil edirlər...

Novruzqabağı çərşənbələr "yel" (əzəl), "sel", "kütl", "gül" (ilaxır) əsasən bu axır çərşənbə bayram təmtərağıyla keçirilir. Yuxarıda gördündüyü kimi kənddə çərşənbələrin özlərinə məxsus adları və ardıcılığı vardır. 1-ci əzəl-yel-hava çərşənbəsidir ki, önce hanvanın mövcudluğuna və ya yaradılmasına əsaslanır, belə ki, yaradılmış hər bir canlı varlığa yaşaması

üçün ilk növbədə hava lazımlı olur və insan da inamsız insan kimi yaşaya bilmir. Bu çərşənbə çillə çıxdı, yellər əsdi, boz at üstə Xızır gəldi, bozqurd uladı, bozay girdi deyimləri ilə anılar, boş çərşənbə sayıldığı üçün məxsusi qeyd olunmaz, ev-eşikdə təmizlik işləri görülər, xalça-palaz qar üstə çırpılıb havaya verilər, "qarı ayaz qonmasın" deyə kiçik qızlara qırmızılı don geyindirər və ya biləklərinə qırmızı sap bağlayarlar və s.

2-ci sel – su çərşənbəsidir ki, suyun havadan sonra ikinci yaradılmış və ya gərəkli nemət (el dilində "hava su kimi vacib", "yel əsməsə, sel daşmaz") sayılmasına əsaslanır və ədalətsiz cəmiyyət bar verməz. Bu çərşənbə su bulanan, qan qaynayan, səməni qoyulan, kirli yuyulan kimi anılar. Qadınlar obaşdan suya gedər, əl-üzlərini yuyar, "ağırlığımı-oğurluğu mu su alsın, axarlığım-baxarlığım məndə qalsın", "azarımı-bezarımı su aparsın, sağ canımı bəy evinə toy aparsın və ya atıl-batıl su çərşənbə, bəxtim açılsın bu çərşənbə" deyib üç dəfə axar su üstündən atlanar, bulaqdan təzə su gətirib "təzə ildə işlərimiz su kimi axınsın", "azar-bezarım canımdan bu su ilə çıxınsın" niyyətləri ilə hərəyə üç qurtumdan içirərlər.

3-cü kül – od çərşənbəsidir ki, Günəşin-işığın yaradılmasına, odun-çaxmaq daşının tapılmasına və ya istiliyin-hərarətin-nurun üçüncü gərəkli, həyatı əhəmiyyətli nemət olaraq təsirinin artmasına əsaslanır və "esqsız dünyanın dəyəri yoxdur". Bu çərşənbə tonqal qalanın, kül tökülen, üzərlik tüstülenən, qovurğa qovrulan kimi anılar. Çərşənbə axşamı sərvaxtı evdə üzərlik tüstüldəib "cin-şeytanı, bəd rühları, nəfsləri evdən çıxarıram" niyyətilə ocaqların közlü kül götürüb Bismillahla yerə tökərək üzərində tonqal qalayar, içində üzərlik atar və kişilər növbə ilə üstündən "ağırlığımı-oğurluğu, azar-bezarım odlara, dərin-dərin qatlara, donuzlara, itlərə. Torpağın, odun gücü, ağacın, otun gücü dizlərimə, qollarıma, qəlbimə" deyib 3-dəfə atlanar. Ev ocaqlarında isə bacalar təmizlənər, hədik qaynadılar, qovurğa qovrular, səməni halvası bişirilər və s.

4-cü ilaxır – gül-gil çərşənbəsidir ki, torpağın, təbiətin yaradılışına və ya canlanmasına, oyanmasına əsaslanır (el dilində "tonqal çatılmasa gül açmaz", "gün qalxmasa bug düşməz") və elmsiz aləmlər bulunmaz. Bu çərşənbə şam qoyulan, novruz gülü,

muraz günü, papaq atdı, buğ düşən və s. adlarla anılır. Həyətlərdə adambaşına, pirlərdə niyyət tutub, dua oxuyub şam yandırırlar, şirniyyat, plov, səməni bişirirlər, oğul-uşaq qaranlıq düşəndən bayram gəzib şirniyyat üçün, qoz-findiq üçün qurşaq sallayar, papaq (indi torba, çanta) atar, böyüklərsə gündüzdən şirni paylar, çərşənbə günü səhər tezdən "pislik gedsin, yaxşılıq gəlsin", "qıtlıq getsin, bolluq gəlsin" niyyətləri ilə evin dörd tərəfini süpürüb təmizləyər, su çiləyər və buğda səpərlər, yeddi çəpərdən çöp yiğib üzərliklə birlikdə yandıraraq tüstüsünü evə və ev əhlinə, ev heyvanlarına verərlər, habelə od və su çərşənbələrinin bəzi əməlləri təkrarlanan mərasimlər, şənliklər keçirməklə bayram edərlər.

Novruz günü isə Günəşin - işığın, odun - hərarətin üstünlük qazandığı və ilk insanın gildən yaradıldığı və ya Adəmlə Həvvanın bağışlanaraq qovuşduğu gün olaraq təsəvvür edilir. Bayram axşamı ocaqlarda yağ dağlamaqla, evdən sədəqə çıxarmaqla, uşaqlara təzə nəsə almaqla, qəbirləri ziyarət etməklə və s., bayram günləri isə kasibin olanından səmənili süfrə salaraq qonaq qarşılıyar, bayram xonçasıyla nişanlı evinə qonaq gedilər, yelləncək asmaqla, at

çapmaqla, beldən aşdı, kosa-kosa, qurşaq tutdu oynamamaqla, yumurta döyüşdurməklə, sim pəhləvanı oynatmaqla, piston partlatmaqla, küsülü barışdırmaqla və s. əməllərlə, oyunlarla qeyd edilir.

Novruzla başlayan yeni Gənəş ilinin ilk günü yaz, ikinci günü yay, üçüncü günü payız, dördüncü günü qış fəslindən sayılmaqla bu ildə bu fəsillərin necə keçəcəyinin göstəricisi olduğuna inanılmadaır. Yazın, novruzun 9-u və ya "mart çıxdı-dərd çıxdı" deyilən bir gün də vardır ki, səmənini süfrədən götürüb yazın ikinci çərşənbəsi axar, gur suya ataraq torpağa toxumu, şuma şitili həmən gündə və ya həmən gündən sonra əkməklə onun bərəkətli, məhsuldar olacağına inanılmış, deyilənlərə inansaq həttə sinanılmışdır. Bu əlamətlər bu bayramın İslam-Quran bilgilərinə, dünyagörüşünə nisbətən fərqliliyini, Zərdüştilik və Şamanlıqla bağlılığını bir daha təsdiq etməklə yanaşı, keçmişimizin Goy Tanrı inancından günümüzün Tək Tanrı inancına, köçəri-liymizdən oturaqlığımıza qədər bir çox gələnəkləri əhatə etdiyini göstərir. Bir novruz bayatisında söylənildiyi kimi:

Aman Tanrı, Göy Tanrı,
İşlər bulsun yey Tanrı,
Xızır bu gələn ildə
Qilsin məni bay, Tanrı!

Nə yaxıq ki, bu yazdıqlarımın və yazmadıqlarımın az qala yarısı indi ancaq yaşlıların yaddaşlarında yaşayır.

02.03.2009

BU KƏNDİN TARİXİ

Həmkəndlimiz, "Nələr olmur dünya, səndə" kitabının müəllifi, şair dostumuz Rahib Alpanının eyni adlı şerinin havasında...

Adın yaddaşlarda "Alpoun" qalib,
Pirlərin onikidi, məscidin qədim.
Bəylər məskənisən, on soyun qalib,
Var "Seyid daşı"nda mir cəddin-qədim...

"Albana" şəhəri tarixdə qalan,
Bir "Alpan düzü" də Müşkurdə qalır.
"Elçi yolu" üstə bir şəhər qalam,
Bu kəndin kökünü bir Allah bılır...

"Dərin dərə"sində yazılı daşlar,
Bəklə "Xan təpə"si bu sırrı açı...
"Qılinc pir"də haçan kəsilib başlar,
Kahalar, qalalar, məzarlar - açar.

"Seyfə qala"sından xəbəri yoxdu
Hələ alimlərin - tarixçilərin.

Alplar məskənidi, albanlar yurdu -
Hələ açan yoxdu sərr boxçaların.

"Subaba türbə"si dağılıb gedir,
İtib "Qalacıq"dan bir qəbir daşı.
"Təmrəzlər" ayağı "Nohur dərə"dir,
Batıb "Ayılıq"da nə qədər daşı...

"Susayçay", "Alpançay", "Quruçay" adı
"Məzarçay" yazılıb yad dillərində.
"Hacı dəyirməni", "Qızıl qaya"dı,
"Qara su" qaynayıb sahillərində.

Qaryaqlar, Xırmanlar, Küçə qıraqı,
Rəfillər, Dumanlar məhəllələri.
Nəsillə dəyişir yaddaş sorağı,
Bəlkəylə, gümanla təsəlliləri...

"Baladar" adında yaşayan tarix
"Simi dərə"sində qanla yazılıb,
"Qaraxan yeri"ndən başlayan tarix
Görən "Quzeylər"dən neçin qazılıb...

26.08.09

BU KƏNDİN TARİXİ

Televiziya kanallarından biri Alpan kəndinin tarixi
haqqında fikrimi öyrənmək istədi. Dedim ki, onun tarixini
bir Allah bilir.

Sorduğun o soru yükdü tarixə,
Bu kəndin yaşıni o dağlar bilər.
Nə qədər qanla tər tökdü tarixə,
O yaylıq meşələr, bu bağlar bilər.

Nə zaman əyninə al paltar geyib,
O mavi dənizim-ümman söyləsin.
Baharda, payızda - "Can balam! - deyib,
Boyuna sarılan duman söyləsin.

Zaman iməkləyir daş yollarında,
Seli sığışmayan çayı da sirdi.
Şir gücü olsa da daş qollarında,
İgidləri yurda quldu, əsirdi.

Çıx "Ceyran Təpəyə", çat "Qurd Yeri"nə,
Bu kəndin yaşıni yaxşı biləcək.

Bir az da güneydən qat "Yurd Yeri"nə,
Şumlara qarışan saxsı biləcək.

Bəlkə "Qalacıq"dı bu kəndin yaşı,
Həsrətdi "Qarğalıq" isti nəfəsə.
Bu kəndin "Xırman"da çatılan qaşı
Tarix inciməsin: - Küsmüşəm! - desə.

"Naxır Dərə" necə udub naxırı,
"Murad Pir"ı murad verib, sınanıb.
"Qılinc Pir"də çatıb kimin axırı,
İnanmayan nələr çəkib, qinanıb.

Hər şeyin düzünü bir Allah bilər.
Keçmişdən bu günə salamdı Alpan!
Olsa araşdırın bu Ellər bilər -
Şərəf dastanımdı, qalamdı Alpan!

Qədim tarixinin yaşı bilinmir,
"Alpan nələr deyir" Əjdər Fərzəli?
Biri bilinsə də beşi bilinmir,
Albantürk yazanı zərrə fərz elə...

26.07.09
Rahib Alpanlı

QANLI DƏRƏNİN DƏRDİ

Bu yaxınlarda Şövkət Taciləy, Kərim Dünyamalı, Cabir Albantürk və başqa ziyalı dostlarımızın böyük narahatlıqla bəhs etdikləri bir kitab barədə məlumat əldə etdim. Düzünü deyim ki, onlar həmin kitabdan "millətçilik iyi" gəldiyini qeyd edirdilər. Bu, məndə kitabı əldə edib, onu oxumağa marağımı artırdı. Kitabı oxuduqdan sonra belə qənaətə gəldim ki, kitab ləzgi xalqının azərbaycanlılarla birgə ermənilərə qarşı mübarizəsinə özündə əks etdiridiyinə görə olduqca əhəmiyyətlidir. Lakin kitabda tarixi faktlar şıxıldı, təhrif edildiyi üçün elmi baxımdan zərərlidir. Odur ki, Müzəffər Məlikməmmədovun 2009-cu ildə "Adiloğlu" nəşriyyatı tərəfindən çap olunmuş "Qanlı Dərə. 1918-ci il Quba faciəsi" kitabı haqqında qeydlərimi mətbuat vasitəsilə müəllifə və oxuculara çatdırıram.

Müəllif mərhum prezidentimiz H.Əliyevin 1998-ci il oktyabrın 3-də Qusar seçiciləri qarşısındaki çıxi-

sarı təyin etmişdi. Lakin may-iyul ayları (1918-ci il) arası müddətdə Quba faktiki olaraq gürcü Çurayev tərəfindən idarə edilirdi.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinə gəldikdə isə müəllifin yazdıqlarından belə çıxır ki, 1920-ci ilin 27 aprelinə qədər 7 ay ərzində, yəni 1919-cu ilin oktyabr ayından bu tərəfə ləzgilər Cümhuriyyəti tutmaq istəyən Qızıl Ordu qüvvələrinin qarşısını kəsmişlər. Özü də buna Hatəm və Möhübəlinin sayəsində nail olmuşlar.

Qeyd edilən dövrün hadisələrini Dağıstan arxivinin sənədləri əsasında araşdırmış olsayıdı, müəllif görərdi ki, həmin dövr bütövlükdə Dağıstan xalqları üçün çox ağır bir dövr olmuşdur. İmam Qotsinki, Bala Quliyev, Şeyx Şamilin nəvəsi Seyid bolşeviklər tərəfindən məğlubiyyətə uğradılmışdılar. Dağıstanın əsas əraziləri bolşevikləşdirilməyə başlamışdı. Çağarlı Hatəm və Kuzunlu Möhübəli isə heç də müəllifin qeyd etdiyi kimi böyük qüvvə sahibləri deyildilər. Onlar yalnız igid və namuslu adamlar olub kiçik dəstələrlə fəaliyyət göstərmişdilər.

Müəllif tarixdən xəbərsiz olduğuna görə kitabının 26-ci səhifəsində türk hərbi hissələri tərəfindən ermənilərin qovulmadığını və onların (Türklərin) yalnız

sentyabr ayında Azərbaycana, oktyabrda isə Azərbaycanın şimalına gəldiklərini yazar. Müəllif heç olmazsa həmin dövrün hadisələrini tədqiq edib SSRİ dövründə tarix elmləri namzədi alimlik dərəcəsi almış M.Rüstəmbəylinin "Xalqın Səadəti uğrunda" kitabını oxuyaydı. Yaxud da özünün daha çox bəhs etdiyi Dağıstanın arxiv sənədlərinə yaxşı baxıb, hələ 1918-ci ilin yazında türklərlə birgə Şeyx Şamilin nəvəsi Seyidin Dağıstanda bolşevizmə qarşı mübarizə aparmalarının şahidi olaydı.

Kitabda David Gelovani ilə bağlı olan məsələlər də işiirdilib. Çünkü Gelovani Qubadan 1918-ci il aprelin 25-dən sonra qovulmuşdu və Θ.Zizikski Dağıstan imamı Qotsinski və onun köməkçisi Bala Quliyevdən aldığı köməklik sayəsində onu Xirdalana qədər təqib etmişdi.

Müəllifin öz xalqını qəhrəman kimi görmək istəməsi hissi başadüşüləndir. Bu baxımdan kəndlilərini qəhrəman səviyyəsinə qaldırmağı arzu edən müəllif kitabın 52-ci səhifəsində ermənilərə qarşı döyüşən digahlıların 300 nəfərdən ibarət olduğunu yazar. Hansı ki, həmin dövrdə Digah kəndi 300 nəfərlik döyüşü çıxarası kişi cinsli əhaliyə malik deyildi.

Kitabda antiyəhudi əhval-ruhiyyəsinə də xüsusi yer ayrılmışdır. Guya yəhudilər də ermənilər və ruslarla birlikdə Qubada müsəlmanları qırmışlar. (Bax: səh. 132)

Tarixi faktlar və arxiv sənədləri isə bunun tama-milə əksini deyir. Bundan ötrü bolşeviklərin birləşmiş dəstə komissarı Kasradzenin 19 iyun 1918-ci il tarixli məruzəsinə nəzər yetirmək kifayət edərdi. Həmin məruzədə "... yəhudü camaatının Qubadan və başqa kəndlərdən vahimə ilə baş götürüb qaçıdığını gördük" - deyən Kasradze 15-23 may 1918-ci il hadisələrindən bəhs etdiyi zaman erməni basqınlarından yəhudü camaatının ziyan gördüğünü etiraf edirdi (bax: Sənədlər və materiallar. Bakı. 1960. səh. 492).

Müəllif "Qanlı dərə" hadisəsini təsvir edərkən Hatəm ağa, Möhübəli və s. şəxslərin adını çəkməklə onları bu hadisənin əsas qəhrəmanları səviyyəsinə yüksəldir, Ə.Zizikskinin və başqalarının fəaliyyətini heçə endirir. Hansı ki, arxiv sənədlərinə görə də bu hadisələrdə rəhbər kimi əsas rolu Əlibəy Zizikski oynamışdır. Ona Dağıstan imamı Qotsinski yaxından köməklik göstərmişdi. Elə Hatəm ağa, Möhübəli və s. ləzgi milliyyətindən olanlar da imam Qotsinskinin müridlərindən idilər.

Kitabda təhrif edilmiş faktlardan biri də 6 iyul Quba hadisəsidir. Müəllif həmin hadisənin təşkilatçısı kimi yenə də dağ ləzgilərini (Hatəm, Möhübəli və s.) göstərir. Əslində isə 6 iyul Quba hadisəsi Mircəfər Bağırov tərəfindən həyata keçirilmişdi. Belə ki, əvvəllər Ə.Zizikski ilə bir yerdə işləyib David Gelovaninin Qubaya gəlişi zamanı "Uçağan" adlı dəstə yaradıb Gelovaniyə qoşulan M.Bağırov Amazaspın Qubada törətdiyi vəhşiliklərdən xəbər tutandan sonra yenidən Ə.Zizikski ilə birləşmiş və dağlıları daşnak və bolşeviklərin Qubadakı hakimiyyətinə qarşı qaldırmışdı. Bu zaman Quba Amazaspın təyin etdiyi gürcü Çurayev tərəfindən idarə edildi. 6 iyul hadisəsi 8 saatlıq döyüşlərdən sonra daşnak bolşevik qüvvələrinin qələbəsi ilə nəticələnmişdi. S.Şaumyan bu hadisənin səbəblərini araşdırmaq üçün Xalq Daxili İşlər Komissarının müavini Levon Qoqoberidzəni Qubaya göndərmiş və Qoqoberidze hadisənin törədilməsində Mircəfər Bağırovun əli olduğunu müəyyənləşdirib onu 4 nəfər tərəfdaşı ilə birlikdə həbs edərək Bakı türməsinə saldırmışdı.

Yuxarıda göstərilən bu fakt daşnak qüvvələrinin iyun-iyul (1918-ci ildə) aylarında Qubada qalmaqdə

davam etdiyini göstərir. Onları yalnız iyulun 30-31-də Dağıstan tərəfdən Qubaya daxil olan türk qoşunları Əhməd Əfəndinin başçılığı altında Qubadan qovmuşdular və Əhməd Əfəndi Qubanın Komentanti olmuşdu. İyulun 31-də Bakıda Xalq Komissarlar Soveti devrilmiş və avqustun 1-də ingilislərin Sentyrokaspi diktaturası yaradılmışdı. Sentyabrın 15-də Bakı türk və azərbaycanlılardan ibarət İslam ordusu tərəfindən yadellilərdən təmizlənmişdi. Göründüyü kimi, heç də türklər oktyabr ayında Azərbaycanın şimalına gəlməmişdilər. Onların Azərbaycanın şimalına gəlişi iyulun sonlarında olmuşdu.

"1918-ci ilin ilk beş ayı ərzində Quba qəzasında ucdantutma 16 mindən çox adam (söhbət apardığım əksər döyük iştirakçıları və şahidlər də həmin rəqəmi təsdiq etmişlər. Bu yerli əhalinin yaddaşında da belə qalıb. Ayrı-ayrı mənbələrin və şahidlərin dediklərinə əsaslanısaq, o vaxt 12 mindək ləzgi, 4 mindən çox azərbaycanlı və tat əhalisi qətlə yetirilib) öldürülmüşdür" yazmaqla əhalisinin əksəriyyəti tat və türklərdən (azərbaycanlılardan) ibarət olan Quba qəzasında qırılanların 75%-nin ləzgilər olduğunu deyən müəllifin tarixi fakt-pərdəsi altında oxucuya

yalan məlumat verməsi görəsən, nəyə xidmət göstərir?! Hansı ki, erməni-daşnak quldur dəstələri ləzgilərin daha az məskunlaşdığı cənub, şərq istiqamətlərindən hücuma keçmiş, qırğına başlamışdır. Unutmaq lazım deyil ki, yalan üzərində yazılın tarix heç bir millətə, xalqa xoşbəxtlik gətirmir.

Müəllifin yuxarıda qeyd edilən faktları təhrif edərək "Qanlı Dərə" kitabında əks etdirməsi bəlkə də onun tarixçi olmamasından irəli gəlmişdir. Lakin mən Qubanın tarixinin tədqiqi ilə məşğul olmuş bir tarixçi kimi Müzəffər Məlikməmmədovun kitabda yol verdiyi səhvlərinin bir qismini onun və oxucuların nəzərinə çatdırmağı özümə borc bildim. Belə bir kitabın mütəxəsis rəyi öyrənilmədən Təhsil şöbələri xəttiylə yayılması, satılması isə tarixə, təhsilə qarşı hörmətsizlik əlaməti sayılmalıdır.

Babayev Zabit Bəcan oğlu

Tədqiqatçı tarix müəllimi

"Qədim Quba" kitabının müəllifi

Növbəti təqdimatçı və sənətçi Cabir Albantürk, "Qanun" nəşriyyatının 100 illiyinə həsr olunmuş "Qanun" adlı kitabın təqdimatçılarından biri. Kitabın təqdimatçılarından biri Cabir Albantürk, "Qanun" nəşriyyatının 100 illiyinə həsr olunmuş "Qanun" adlı kitabın təqdimatçılarından biri. Kitabın təqdimatçılarından biri Cabir Albantürk, "Qanun" nəşriyyatının 100 illiyinə həsr olunmuş "Qanun" adlı kitabın təqdimatçılarından biri.

VARLIĞIMIZIN VARİSLƏRİ

12.08.2008 tarixdə, bu elxəbəndə "Qanun" adlı (Bu yaxınlarda) Quba rayon Mərkəzi kitabxanasının Oxu zalında şair-publisist Cabir Albantürkün "Qanun" nəşriyyatında çap olunmuş "Yaralı varlığımız" adlı ikinci kitabının təqdimat mərasimi keçirilib.

Tədbiri açıq elan edən aparıcı, yerli "Xəyal" televiziyanın əməkdaşı, şair-publisist Pirəli Rüklü giriş sözü ilə çıxış etdi. Məclisə, müəllifə və kitaba xeyir-dua vermek üçün ilk söz Quba bölgəsinin tanınmış din xadimi, "Mərifət" qəzeti təsisçisi və redaktoru Hacı Elnur Əfəndiyə verildi. Daha sonra "Dərbənd" qəzeti şöbə müdürü, Dağıstan Ədəbiyatçılar İttifaqının sədri, AYB-nin üzvü, şair-publisist Tahir Saleh, XDU-nun tərcümə kafedrasının müdürü, filologiya elmləri doktoru, professor Ələkbər Qubatov, AMEA-nın Arxeologiya və Etnoqrafi-

Tanrı rızası, Türk ruhu, Tarix sorağı

ya İnstitutunun Quba bölgəsi üzrə arxeoloji tədqiqat qrupunun rəhbəri, tarix elmləri namizədi Mübariz Xəlilov, RTŞ-nin inspektoru, tarix elmləri namizədi, AYB-nin üzvü Şövkət Tacibəy, "Nur" qəzetinin redaktoru olmuş, tanınmış yazar AYB-nin üzvü Nəməddin Mirzəxanlı, şairlərdən İzmirağa Töhmərli, Abdulla Məmməd, Rizvan Qiblədağlı, ziyalılardan Abasət Babayev, İbrahim İbrahimov çıxış edərək kitabı və müəllif haqda fikir və mülahizələrini söylədlər, ona uğurlanı arzuladılar. Tədbirdə Quba rayon İH başçısının Alpan ƏİV üzrə nümayəndəsi Tofiq Qubatov, Kürkün kənd bələdiyyəsinin sədri Hacı Əziz Seyidov, Quba rayonlararası Gözdən Əllillər Cəmiyyətinin sədri Elxan Məmmədov, Quba rayon kompüter kursları mərkəzinin administratoru Hüseyn Bağırov, şairlərdən Sədulla Dağlı, Malik Gülgəm digər ziyalılardan Fərman Fərhadov, Əhrulla Ağayev, İmam Dadaşov, Bahadır Qafqazlı və başqları da iştirak edirdi.

Tədbirin sonunda Cabir Albantürk söz alaraq qonaqlara və iştirakçılara dedikləri xoş sözlərə görə minnətdarlığını bildirdi. O, həm də "Qədim Alpan və Albanlar", "Yaralı varlığımız" kitablarına səhifələ-

rində yer ayırdan "Qoroskop", "Vətəndaş həmrəyliyi", "Türküstan", "Ekspress", "Zaman", "525", "Mədət", "Olaylar", "Şəfəq" və "Tərəqqi" qəzetlərinə, həmçinin "Azərbaycan" dərgisinə, "Xəyal" və "Qütb" televiziyalara da minnətdarlığını bildirdi. Tədbir çay süfrəsi ilə başa çatdı.

"Qoroskop"

16.09.2008

SON SÖZ ƏVƏZİ

Hər bir inanchı, xəyanətlə bulaşmayan türk insanı hansı dinə mənsub olmasından asılı olmayaraq türkün can və qan qardaşıdır. Hər bir müsəlman, zülm-lə bulaşmayan türk insanı hansı məzhəbə mənsub olmasından asılı olmayaraq türkün can, qan və din qardaşıdır. Hər bir Allahsız, inancsız və eyni zamanda küfrlə, zülümlə bulaşmış türk insanı - millətinə xəyanət etməmişsə də - doğma qardaşı olsa belə türkün çıxarıdır; Tövbədən keçmədikcə, Tanrıya tapınmadıqca Allahın, millətin, ümmətin, bəşəriyyətin düşməni olmayan bütün insanlar irqi və firqə mənsubiyətindən asılı olmayaraq türkün can qardaşı, müsəlman olanları isə həm də din qardaşlarıdır (insanların islah olmayan qismi həm də bəşərin çıxarıdır). Haqq tapdamadan doğma vətəninin, milli dövlətinin mənafeyini qorumaqda milli iradə reallaşdırması, milli tarixini araşdırması, milli hədəfini

müəyyənləşdirməsi də daxil olmaqla əsl müsəlman-türk milliyyətçiliyi bunlardan ibarətdir fikrimcə. Fərdi dirəniş məsləkdaşlarla birləş, milli mücadilə Tanrıya güvənərək, davamlı milli dövlətçilik ailə, məktəb, cəmiyyət və təşkilatlar təmasını, tarazlığını qurmaq və qorumaqla mümkünlik qazanar doğru yol və diri Yolbaylar sayəsində. Söz və söz sahibi isə Tanrı, Ulus, Yurd və Yol xidmətində böyük olar inşallah.

İÇİNDƏKİLƏR

Ön söz:

"Üçüncü nöqtə"yə yeddi nəfəslik	3
Tanrı rızası, türk ruhu,	
tarix sorağı (müəllif)	7
Mövzuya qayıdırıq	9
Yaza bilmədiklərim	18
Yığcam deyimlər	19
Dünyaya dörd dörtlük	21
Yaz səhəri	22
Məlum həqiqatlər	22
Yağışdan çıxdıq...	23
Yaddaşım məndən cavan	24
Ocağın köz həsrəti	25

Kişi mənliyi	26
Uğultu	27
İşiq udmuş adam	28
Bir gecənin sırrı	29
Ölümün üçüncü üzü	31
Hara belə ay adam?!	32
Tanımaq istəsən	34
Gözlərinə piçildadığım sırr	35
Sonu görünən sonsuzluq	36
Dönük səsin nağılı	37
Bir gözəl gözündən oxuduqlarım	39
Adsızlar	40
Bir yüyrək nağıldan qopub qalanım	41
Yad ömür yalan yamağı	42
Ayağı ucunda yeriyən adam	43
Yaza bildiyim qədər	44
"Gənclik" tanışlarım, gənclik dostlarım	45
Söz yanqınları	47
Qəfil damla	48
Sevgi qayğısı	50
Günümüzün qəhəri	52

Bu vətən, bu millət, kiçilir hər gün	54
Özündən yetim qalan güc	56
Yollar, cığırlar, izlər	59
Cabir Novruz demişkən...	60
Sırr açarı	62
Başlanğıc və son	64
114 və ya 6236-nın sırrı	66
Həmid Herişçi hipotezi hecada	68
Bu işlərin axırı	70
Zühur zamanı	71
Armud və balıq	76
"Alma" və elm	81
Bir kəndin novruzu	91
Bu kəndin tarixi	97
Bu kəndin tarixi (Rahib Alpanlı)	99
Qanlı dərənin dərdi (Zabit Babayev)	101
Varlığımızın varisləri	110
Son söz əvəzi	113

Əlli ilin 100. ilində

Şəhərin 100. yaşına həsr olunur.

Əmək, əzadlıq, əməkdarlıq və əməkdarlılıq

Şəhərin 100. yaşının 100. ilində

Əmək, əzadlıq, əməkdarlıq və əməkdarlılıq

Şəhərin 100. yaşının 100. ilində

Əmək, əzadlıq, əməkdarlıq və əməkdarlılıq

Şəhərin 100. yaşının 100. ilində

Cabir ALBANTÜRK

ÜÇÜNCÜ NÖQTƏ

Tanrı rızası, Türk ruhu, Tarix sorağı

KOMPYUTER TÖRTİBATI:

Sahib QƏNİYEV

OPERATOR:

Pərviz İSMAYILOV

KORREKTOR:

Ceyran ABBASOVA

Çapa imzalanmışdır: 18.03.2010

Formatı 70x100 1/32. Fiziki ç/v 7,5.

Tirajı 500.

QANUN NƏŞRİYYATI

Bakı, AZ 1102,

Tbilisi pros., II Alatava 9,

Tel: 431-16-62;

493-84-30; 431-38-18

E-mail: xuduoglu@gmail.com

Web: qanun.az

6 may 1961-ci ildə Quba bölgəsinin Alpan kəndində anadan olub. Şeirləri, məqalələri 1983-cü ildən dövri mətbuatda və ədəbi toplularda çap olunur. Əvvəllər C.Ağayev, C.Zaman, C.Alpoğlu imzaları ilə çıxış edib. 1997-2000-ci illərdə "Gülüstan" ədəbi məclisinin sədri olub. Yaradıcı əllillərin 2-ci və 4-cü Ümum respublika yaradıcılıq baxış-müsabiqələrinin qaliblərindəndir. DAK Azərbaycan nümayəndəliyinin Quba bölgəsi üzrə əlaqələndiricisi, AZ GƏC Quba rayonlararası təşkilatının Nəzarət-Təftiş Komissiyasının sədridir.

Qanun nəşriyyatı

Bakı şəhəri, Tbilisi pros., II Alatava 9.
Tel/Faks: (+994 12) 431 38 18; 493 84 30;
431 16 62.

e-mail: xuduoglu@gmail.com

web: www.qanun.az